

Årsmelding Norsk Utenrikspolitisk Institutt 2000

Innhold

kl i k k

- 4 Innledning
- 6 Resultatregnskap
- 8 Styret
- 9 Det strategiske instituttprogrammet «Europa – integrasjon og suverenitet» [SIP I]
- 13 Senter for Russlandsstudier
- 17 Det strategiske instituttprogrammet «Kollektiv sikkerhet» [SIP II]
- 24 Seksjonen for internasjonal økonomi
- 29 Seksjonen for utviklingsstudier
- 33 Informasjonsavdelingen og formidlingen ved NUPI
- 38 Administrasjonen
- 40 Bibliografi 2000
- 49 Artikkelsier på NUPIs hjemmeside
- 51 Konferanser og seminarer 2000
- 56 NUPIs medarbeidere i 2000

Utgiver: NUPI
Copyright: © Norsk Utenrikspolitisk Institutt 2001

Redaksjon: Birgitte Kjos Fonn, Hilde T. Harket, Jan Risvik,
Tore Gustavsson, Eilert Struksnes

Tel: [+47] 22 05 65 00
Fax: [+47] 22 17 70 15
E-post: pub@nupi.no
Internett: www.nupi.no
Adresse: Postboks 8159 Dep. 0033 Oslo
Besøksadresse: Grønlandsleiret 25

Design: Ole Dahl-Gulliksen

Innledning

Aktiviteten i 2000

NUPI videreførte i 2000 sitt arbeid med forskning og informasjon om internasjonal politikk og norsk utenrikspolitikk. Forskingen faller i to kategorier. Den ene gjelder spørsmål av særlig betydning for norsk utenrikspolitikk og norske selskaper i utlandet. Den andre er internasjonalt orientert og gjelder flernasjonalt og transnasjonalt samkvem, og tar opp spørsmål som behandles blant annet i FN, EU, WTO, NATO og OSSE.

NUPI har to strategiske instituttprogrammer: *Europa – integrasjon og suverenitet (SIP I)* og *Kollektiv sikkerhet (SIP II)*. I tillegg kommer Senter for Russlandsstudier som er underlagt SIP I, og økonomi- og utviklingsseksjonene, som er frittstående.

SIP I har fire hovedkomponenter: Politisk integrasjon, internasjonal økonomi, geopolitikk og internasjonal kriminalitet. Nasjonalstatens rolle i nye europeiske samarbeidsformer, strukturendringer i europeisk og internasjonal økonomi samt overgangen fra blokk- og alliansepolitikken til delte Europa til et mangesidig europeisk sikkerhets- og samarbeidssystem er hovedspørsmål for SIP I.

For Senteret for Russlandsstudier har forskning på russisk sikkerhets- og utenrikspolitikk vært et hovedsatsningsområde, både hva angår russisk utenrikspolitikk generelt og de bilaterale relasjonene mellom Norge og Russland mer spesielt. To andre hovedpilarer

er institusjonalisering og konsolidering av Den russiske føderasjon, og sentrum–periferi-relasjoner i føderasjonen.

Forskningen ved SIP II faller grovt sett i tre kategorier: 1) konflikters innhold og det internasjonale samfunnets respons, 2) det multilaterale systemets virkemåte – herunder organisasjoner som FN, NATO, OSSE, EU, OAU og SADC, og 3) forsvars- og sikkerhetspolitikk i vid forstand. En viktig del av SIP II er FN-programmet, som driver anvendt forskning på spørsmål knyttet til FNs fredsbevarende virksomhet. Det geografiske nedslagsfeltet for programmet er i første rekke Afrika og Balkan.

Seksjonen for internasjonal økonomi arbeider med internasjonal økonomi og utviklingsøkonomi. Som følge av globaliseringsdebatten er forskningen om nord–sør-spørsmål blitt styrket de siste par årene. Seksjonens arbeid spenner fra teknologi via handelspolitikk til europeisk integrasjon og politisk økonomi.

Utviklingsseksjonen fokuserer på utviklingsspørsmål i sør og deres betydning for norsk utenrikspolitikk. Forskingen er konsentrert om to temaer som delvis overlapper hverandre: bistand og forholdet stat–samfunn. Nærmere bestemt arbeider seksjonen med internasjonale aspekter ved utviklingsprosesser generelt, med nord–sør-relasjoner og bistandspolitikk, og med politiske og økonomiske prosesser i sør med spesiell referan-

se til demokratiseringsprosesser og etniske konflikter.

NUPI satser på en kombinasjon av langsiktig kompetanseoppbygging og oppdragsforskning for statlige og private aktører. Den langsiktige kompetanseoppbyggingen begynner med instituttets doktorgradsproduksjon. Antallet doktorer øker fra år til år. Av instituttets medarbeidere hadde i 2000 14 doktorgrad (mot 13 i 1999), mens 13 arbeidet med sine avhandlinger (det tilsvarende tallet var i 1999 elleve).

I tillegg har NUPI en omfattende informasjonsvirksomhet, som blant annet omfatter NUPI-biblioteket og et lite forlag som i 2000 ga ut 16 bøker, rapporter og notater, artikkelserien *Hvor hender det?* og to tidsskrifter. I tillegg har informasjonsavdelingen arrangert brorparten av de over 70 store og små seminarer og konferansene på NUPI i 2000. Informasjonsavdelingen har videre ansvar for forholdet til pressen, skoleinformasjon og andre informasjonstiltak, og yter også bistand når NUPI-forskere publiserer på andre forlag og i diverse tidsskrifter. Informasjonsavdelingen har redaktøransvaret for NUPIs nettsted.

Også i 2000 gjorde NUPIs forskere seg bemerket i mediene, i Norge og også utenfor landets grenser, i en rekke forskjellige saker. Valgene i Russland, Serbia og USA, Norges inntreden i FNs sikkerhetsråd samt sanksjonsregimet mot Irak er blant de områder der NUPI-forskere bidro aktivt.

NUPIs administrasjon har i 2000 ferdigstilt arbeidet med rutiner og regelverk innenfor instituttets økonomi- og personaladministrasjon, rutiner som sikrer kontinuitet, åpenhet og forutsigbarhet i saksbehandlingen.

Økonomien totalt sett kan anses som akseptabel, med en egenkapital på 2.029 millioner kr. I 2000 fikk vi imidlertid et negativt driftsresultat. Selv om eksterne inntekter utgjorde 57% av de totale inntektene, er det først og fremst en ytterligere styrking av den eksterne inntjeningen som må til for at vi skal nå vårt mål om å øke egenkapitalen med 20% årlig.

Med 80 medarbeidere og tilknyttede er NUPI det største utenrikspolitiske instituttet i Norden. I 2000 ble det utført 64,1 årsverk ved instituttet.

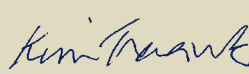
Resultatregnskap

Resultatregnskap	Note nr.	2000	1999	Noter til regnskapet
Driftsinntekter				
Grunnbevilgning		13 963 000	13 679 000	Regnskapet som avgis, følger tilnærmet prinsippene nedfelt i regnskapsloven og anbefalinger til god regnskapsskikk der hvor det er vesentlig i forhold til NUPIs aktiviteter.
Oppdragsinntekter		18 033 443	17 686 672	
Salgsinntekter		545 003	784 684	
Andre inntekter		40 240	50 540	
Sum driftsinntekter		32 581 687	32 200 895	
Driftskostnader				
Lønn og personalkostnader	4, 5	20 166 277	19 326 126	Note 4:
Avskrivninger varige driftsmidler	3	72 699	-	Lønnskostnader
Andre driftskostnader		13 315 954	13 454 849	<i>Lønnskostnader består av følgende poster:</i>
Sum driftskostnader		33 554 931	32 780 975	Lønninger 15 897 649
Driftsresultat		-973 244	- 580 080	Arbeidsgiv.avgift 2 283 609
Finansinntekter og finanskostnader				Pensj.kostnader 711 643
Finansinntekter		221	342 785	Andre oppg.pl.-lønnskostnader 642 636
Finanskostnader		7 003	1 143	Andre personalkostnader 630 740
Sum finansinntekter og -kostnader		-6 782	341 643	Sum lønnskostnader 20 166 277
Resultat før ekstraordinære poster		-980 026	-238 437	Det var gjennomsnittlig 57 ansatte i 2000.
Ekstraordinære inntekter og kostnader				Note 5:
Ekstraordinære kostnader		0	53 907	Ytelser til ledende personer
Sum ekstraordinære poster		0	53 907	Lønn og andre godtgjørelser til direktør utgjorde i 2000 kr 450 000. Det er utbetalt kr 15 900 i styrehonorar. De resterende kr 35 000 som gjelder styrehonorar for 2000 er først blitt utbetalt i 2001.
Årsresultat		-980 026	-292 344	Note 3:
Disponering				Varige driftsmidler
Overført til EK		-980 026	-292 344	It-nettverk 0
				+ tilgang i året 290 797
				- avgang i året 0
				Anskaffelseskost 31.12 290 797
				Akkumulerte avskrivninger 72 699
				Årets avskrivninger 72 699
				Bokført verdi 31.12 218 098
				Prosentats for avskrivninger 25%

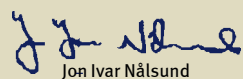
Resultatregnskap [forts.]

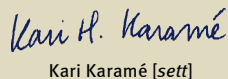
Balanse	Note nr.	2000	1999	Noter til regnskapet
Eiendeler:				
It-nettverk	3	218 098	65 825	Note 3:
Kundefordringer		487 421	2 911 287	Varige driftsmidler
Utestående bevilg. prosjekter	2	2 982 983	69 800	It-nettverk
Reiseforskudd		16 300	10 792 231	Anskaffelseskost pr 1.1
Kasse og bankinnskudd		5 359 862		+ tilgang i året
				- avgang i året
Sum Eiendeler		9 064 664	13 839 143	Anskaffelseskost 31.12
				290 797
Egenkapital:				Akkumulerte avskrivninger
Egenkapital 01.01.00		3 008 911	3 301 255	Årets avskrivninger
Årets resultat		-980 026	-292 344	Bokført verdi 31.12
Egenkapital 31.12.00		2 028 885	3 008 911	218 098
				Prosentsats for avskrivninger
				25%
Gjeld:				Note 2
Skyldig skattetrekk og andre trekk		827 823	826 358	Kostnader i forbindelse med eksternt
Skyldige offentlige avgifter		356 138	968 537	finansierte prosjekter blir løpende
Skyldig feriepenger		1 541 631	1 368 277	belastet prosjektet. Prosjekter med
Skyldig Skattefogd		446 087	3 321 420	utestående bevilgning er ført som
Annen kort gjeld	2	50 000	0	eiendel i balansen. Disse prosjektene
Forskudd på bevilg. prosjekter		3 814 101	4 345 639	har fått sine løpende utgifter forskut-
				tert av NUPI. Prosjektene total-
Sum Gjeld		7 035 779	10 830 232	bevilgning er vurdert til å være
				tilstrekkelig til å dekke både påløpte
Sum Egenkapital og Gjeld		9 064 664	13 839 143	og forventede fremtidige kostnader
				forbundet med fullføring av prosjek-
				tene i henhold til kontrakt.
				Prosjekter som har mottatt forskudds-
				bevilgninger fra oppdragsgiver, er ført
				opp som gjeld i balansen. Saldo og
				eventuell restbevilgning er vurdert
				som tilstrekkelig til å dekke forven-
				tede fremtidige kostnader forbundet
				med fullføring av prosjektene.

Rakel Surlien

Kim Traavik [sett]

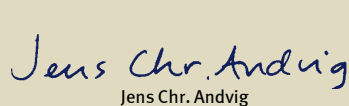

Erling Alvestad

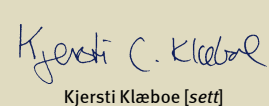

Jon Ivar Nålsund

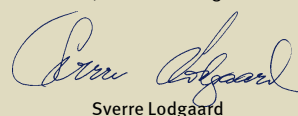

Kari Karamé [sett]

Svein Melby

Kristi Anne Stølen [sett]

Jens Chr. Andvig

Kjersti Klæboe [sett]

Sverre Lodgaard

Styret

Faste medlemmer

Rakel Surlien (leder), justitiarius
Jon Ivar Nålsund, int. sekretær
Kristi Anne Stølen, professor
Kjersti Klæboe, rådgiver
Kim Traavik, ekspedisjonssjef
Kari Karamé, forsker
Jens Chr. Andvig, forsker
Sverre Lodgaard, direktør (ex officio)

Personlige varamedlemmer

Cathrine Løchstøer, redaksjonssjef
Helene Sjursen, forsker
Raino Malnes, professor
Erling Alvestad, rådgiver
Elisabeth Jacobsen, underdirektør
Svein Melby, forsker
Hilde Totland Harket, konsulent

Formål

Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) har som formål å bidra til økt innsikt i mellom-folkelige spørsmål ved å drive forskning og utredning og ved å spre informasjon om internasjonale forhold.

Instituttet skal selv bygge opp og vedlikeholde kompetanse på områder av sentral betydning for norsk utenrikspolitikk. Instituttet har en fri og uavhengig stilling i alle faglige spørsmål.

Oppgaver

Instituttet skal

- ▼ selv ta initiativ til forskning og utredningsarbeid innenfor sitt ansvarsområde
- ▼ påta seg oppdrag fra offentlige myndigheter og private og offentlige organisasjoner
- ▼ formidle forskningsresultater og forskningsbasert informasjon både til særskilte brukergrupper og allmennheten

- ▼ gjennom samarbeid med aktuelle brukere bidra til at resultatene blir nyttiggjort i samfunnet
- ▼ gjennom samarbeid med norske og utenlandske forskningsinstitusjoner og fagmiljøer arbeide for et høyt faglig nivå, og medvirke til kompetanseutvikling og rekruttering

Serviceerklæring

- ▼ Alle forskningsprodukter og publikasjoner skal holde høy kvalitet og leveres til riktig tid
- ▼ NUPIs seminarer og kurs skal være av høy kvalitet. Skoleklasser på besøk skal tilbys et opplegg tilpasset sitt nivå
- ▼ Henvendelser utenfra skal besvares raskt av person med riktig kompetanse. NUPI skal ha et døgnåpent tilbud via sine hjemmesider. Informasjonsavdelingen skal være tilgjengelig også utenfor arbeidstid.

Det strategiske instituttprogrammet

«Europa – integrasjon og suverenitet» [SIP I]

Bakgrunn

Dette strategiske instituttprogrammet ble offisielt lansert i august 1998, med deltakelse fra Stortinget, departementer, forskningsinstitusjoner og presse. Programmet er et flerfaglig forskningsopplegg med fokus på de utfordringer som integrasjonen i Europa vil stille Norge overfor i årene som kommer. Grunnleggende utfordringer knytter seg til nasjonalstatens rolle i nye europeiske samarbeidsformer, til strukturendringene i europeisk og internasjonal økonomi og til overgangen fra blokk- og alliansepolitikken delte Europa til et mangesidig europeisk sikkerhets- og samarbeidssystem. Programmets fire komponenter er *politisk integrasjon, internasjonal økonomi, geopolitikk og internasjonal kriminalitet*. Gjennom å utnytte NUPIs flerfaglige kompetanse kan programmet belyse de viktigste aspekter ved europeisk integrasjons- og samarbeidspolitikk, både økonomisk politikk (EØS/EF/ØMU), utenriks- og sikkerhetspolitikk (FUSP) og retts- og indrepolitikk (RIP). De fleste elementene i programmet er relatert til aktuelle utfordringer samtidig som de har en grunnforskningskomponent. Programmet oppmuntrer til doktorgradsarbeider.

Aktiviteten i 2000

Programmets ledelse består av Anders C. Sjaastad, koordinator, og Arne Jon Isachsen

og Walter Carlsnaes, som begge er ansatt i 20%-stillinger.

Carlsnaes har også i 2000 hatt ansvaret for seminarserien om europeisk integrasjon. Han har videre ledet et internasjonalt forskningsprosjekt om «European Foreign Policy» som ble startet i 1999 og organiserte en workshop om dette emnet i Oslo i februar 2000. Prosjektet fortsetter i 2001 med konferanse og manusarbeid. Carlsnaes er veileder for Rieker (doktorgradsstudent).

Sæter har i 2000 arbeidet på NUPI to-tre dager i uken med forskning, veiledning og informasjon innenfor SIP-området. Forskningsarbeidet har konsentrert seg om utviklingen av EUs forsvars- og sikkerhetspolitikk og om den forestående EU-utvidelse. Dette har blant annet resultert i bidraget «Hele Europa i EU-prosessens dragsug» til NUPIs utredning for UD om «Konsekvensene for norsk utenrikspolitikk av EUs østutvidelse». Sæter har også vært redaktør (sammen med Sefa M. Yürükel) av *Turkey in a Global-Local Perspective* og forfattet artikkelen «Place and Role of Turkey in the Perspective of EU Enlargement».

Rieker har i 2000 arbeidet videre med sin doktorgradsavhandling. Temaet er integrasjon og sikkerhet, og hensikten med prosjektet er å belyse hvordan EU fungerer som sikkerhetspolitisk aktør, og hvordan integrasjonsprosessen har fått konsekvenser

for sikkerhetstenkningen i de nordiske landene. Rieker har i forbindelse med doktorgradsarbeidet forfattet et paper om «Security through integration» for en statsviterkonferanse (Tromsø jan. 2000) og et NUPI-notat om *Security, integration and identity change*.

Neumann har hatt permisjon det meste av året, men har publisert en rekke artikler og bokkapitler, blant annet «From Alliance to Security Community: NATO, Russia and the Power of Identity» (med Mike Williams) og «Forgetting the Central Europe of the 1980s». Neumann er også redaktør for det nordiske tidsskriftet *Cooperation and Conflict*.

Skogan har arbeidet videre med prosjekter om norsk sikkerhetspolitikk og om utviklingen i NATO. Skogan har også forfattet to kapitler i en bok om norsk utenrikspolitikk som utkommer i første kvartal 2001. Fram til høsten 2000 var Skogan redaktør av tidsskriftet *Internasjonal Politikk*.

Melby har i 2000 konsentrert sin forskningsvirksomhet om gjennomføringen av prosjektet «Amerikansk forsvarspolitikk». Han skrev notatet *Revolution in Military Affairs (RMA) og dets operative og sikkerhetspolitiske implikasjoner*, og har ellers arbeidet med en analyse av årsakene til den økende partipolitiske polarisering i den amerikanske debatt og beslutningsprosess om deltakelse i internasjonale militære operasjoner. Melby har forfattet bidraget «EU-utvidelsen og amerikansk Europa-politikk» i NUPIs rapport til UD om EU-utvidelsen. I tillegg har Melby skrevet en rekke kronikker og opptrådt hypig i mediene i tilknytning til amerikansk politikk og ikke minst presidentvalget.

Bjørgo har i samarbeid med tre forskere

fra NIBR og Nauni fra NUPI utarbeidet et tre-årig prosjekt om «Gjenger i storbyer», som fikk en flerårig bevilgning fra Norges forskningsråd på 4 millioner kr fra år 2000. Prosjektet inngår i det såkalte Eurogang-samarbeidet – et opplegg for komparative studier av voldelige gjenger og ungdomsgrupper i Europa og USA. Bjørgo har i løpet av året publisert en rekke bokkapitler, artikler og papers hvorav skal nevnes «Främlingsfientliga ungdomsgång: våldsförövare, grupprocesser och lokalsamhällets reaktioner» og «Xenophobic Violence and Ethnic Conflict at the Local Level: Lessons from the Scandinavian Experience». Videre har Bjørgo bidratt med to policy-papers til EU Monitoring Centre on Racism and Xenophobia og har deltatt aktivt i internasjonalt forskningssamarbeid gjennom blant annet styringsgruppen for Eurogang-nettverket og ved å bli oppnevnt av NFR som Norges representant i Management Committee i den europeiske COST-aksjonen (A-18) «Comparing the Dynamics of Violence within European Countries».

Innenfor feltet geopolitikk har forskning på russisk sikkerhets- og utenrikspolitikk vært et hovedsatsningsområde for Senter for Russlandsstudier. Senteret søker å bygge opp kompetanse på russisk utenrikspolitikk generelt og utviklingen av de bilaterale relasjonene mellom Norge og Russland spesielt. Se forøvrig nærmere under Senter for Russlandsstudier.

Forskningen om europeisk integrasjon følges også opp av seksjonen for internasjonal økonomi. Forskningsfeltet «teknologi, institusjoner og vekst» ble etablert som et hovedtema ved økonomiseksjonen gjennom Jan

Fagerbergs mangeårige innsats. Fagerberg har de siste årene hatt prosjektledelse for det store EU-finansierte prosjektet «Technology, Economic Integration and Social Cohesion (TEIS)», som involverte 13 europeiske forskningsmiljøer og der NUPI var en av de tre koordinerende institusjoner. Prosjektet ble avsluttet i år 2000 med rapportering til EU-kommisjonen. Fortsatt forskning på området vil foregå gjennom doktorgradsprosjektene til Grünfeld og Maurseth. Blant annet har Maurseth i 2000 arbeidet videre med analyser av vekstforskjeller mellom land og regioner i Europa.

Et annet hovedfelt for økonomiseksjo-

nens forskning med særlig relevans for europeisk integrasjon og økonomi er området «økonomisk geografi, internasjonal handel og handelspolitikk». I tillegg til den mer teoretiske forskningen foregår det mer anvendte studier som blant annet inngår som del av et større prosjekt om «WTO, regionalisering og fiskerinæringen» som NUPI gjennomfører i samarbeid med SNF og Fiskerihøgskolen. Innenfor dette prosjektet har Wiig i år 2000 utført analyser av hvordan liberalisering innenfor WTO påvirker norsk fiskeeksport, det er publisert arbeider om forhandlingsstrategier i WTO (Harstad), og Melchior har arbeidet med hvilke utfordringer EUs østutvidelse

Transnasjonale voldelige subkulturer

I forståelsen av internasjonal politikk blir det stadig mer nødvendig ikke bare å studere hvordan stater handler, men også å se på substansielle og transnasjonale aktører og bevegelser. En variant er det vi kan kalle «transnasjonale voldelige subkulturer». Naziskins, outlaw bikers, fotballhooligans, satanister/Black Metal, autonome anarkister og visse typer kriminelle ungdomsgjenger er eksempler på slike transnasjonale subkulturer. Selv om disse subkulturene som oftest manifesterer seg som lokale grupper, opptrer de

ofte på tvers av landegrensene. På grunn av ekstrem voldsbruk kan slike subkulturelle grupper til tider sette sterkt preg på den politiske agenda både lokalt, nasjonalt og til dels også internasjonalt. Dette er bakgrunnen for den forskningen dr.polit. Tore Bjørge driver på NUPI og i samarbeid med NIBR.

Outlaw biker-klubbene Hells Angels og Bandidos utkjempet i 1996–97 «den store nordiske MC-krigen» med automatvåpen, panservernraketter og bilbomber. Dette resulterte i elleve drap og 74 drapsforsøk. Politiet hevder at

klubbene er dypt involvert i organisert kriminalitet.

I Tyskland, Sverige og en rekke andre europeiske land er fremmedfiendtlig vold og nynazistisk terror blitt viktige temaer både i innenrikspolitikken og i forhold til omverdenen.

Kriminelle ungdomsgjenger – til dels med forbilder fra amerikanske gjeng- og gangsterfilmer – utkjemper blodige kamper seg imellom, men er også knyttet opp mot pengeinnkreving, narkotikaomsetning og andre former for internasjonal kriminalitet.

De fleste av disse

subkulturene har oppstått i USA og Storbritannia, men har siden spredt seg over store deler av verden. Populærmedier som film, musikk og TV har spilt en avgjørende rolle i formidlingen og spredningen av disse subkulturelle uttrykksformene og handlingsmønstrene. Lokale ungdomsmiljøer plukker opp og etterligner stil og handlemåter, og tilpasser dem etter egne behov og lokale kontekster. Etter hvert tar de gjerne kontakt med likesinnede fra andre steder, og blir ofte del av omfattende internasjonale nettverk.

Nettverkene utvikles og vedlikeholdes gjennom blader, musikk, internett, mobiltelefoner og omfattende reisevirksomhet. Konserter, marsjer, demonstrasjoner og andre arrangement samler deltakere fra mange land, og er viktige for å knytte bånd og forbindelser.

Den første nazikonserteren i Norge – på et grendehus i Øvre Eiker i juli 1995 – samlet deltakere fra Norge, Sverige, Storbritannia og Tyskland. På denne måten kunne det lokale skinheadmiljøet markere seg internasjonalt, bygge opp sin status

skaper for norsk fiskerinæring. Ellers har Maurseth, sammen med Russlandssenteret og Fridtjof Nansens Institutt studert den økonomiske utviklingen i Nordvest-Russland. Se for øvrig nærmere under Seksjonen for internasjonal økonomi.

Ledelse
Medarbeidere

Walter Carlsnaes, Arne Jon Isachsen, Anders C. Sjaastad

Jens Chr. Andvig, Tore Bjørge, Helge Blakkisrud, Jørn Buø, Jan Fagerberg, Geir Flikke, Jakub M. Godzimirski, Leo Andreas Grünfeld, Liv Høivik, Per Botolf Maurseth, Hege Medin, Svein Melby, Arne Melchior, Anila Nauni, Iver B. Neumann, Pernille Rieker, Brynjulf Risnes, Amit Shrivastava, John Kristen Skogan, Johnny Skorve (pensjonert), Louis Skyner, Martin Sæter (pensjonert), Ståle Ulriksen, Henrik Wiig

Studentstipendiater

Nina Borgen, Jorunn A. Brandvoll, Jan Flæte, Heidi Furustøl, Hege Haaland, Cecilie Myklatun, Kjetil Telle, Bjørn Vrålstad, Elisabeth Aarseth

Sivilarbeidere

Andreas Bjørnebye, Indra N. Øverland

og fremstå som attraktive partnere som i sin tur blir invitert til treff i andre land. Ofte fører slike arrangementer til alvorlige voldelige sammenstøt med både politi og rivaliserende grupper.

Mange av disse voldelige gruppene har langvarige feider gående med rivaliserende grupper. Fiendene kan enten komme fra samme subkultur (som i krigen mellom Hells Angels og Bandidos eller mellom A- og B-gjengen), eller fra andre subkulturer (f.eks. naziskins mot antirasister eller innvandregjenger).

Disse ungdomssubkulturene er globaliseringsens ektefødte barn. Samtidig betrakter paradoksalt nok flere av de mer politiserte bevegelsene seg selv som sterke motstandere av globalisering.

Slike subkulturer oppstår som identitetsbevegelser hvor det til å begynne med først og fremst handler om å skape en sterk og tydelig identitet som står i markert kontrast til både det etablerte samfunn og motgrupper. Vold og provoserende symboler og uttrykksformer er egnede virkemidler for å oppnå dette. Mange tilsyne-

latende ulike subkulturer har sammenfallende ideer om maskulinitet, respekt, ære og hevn.

Men over tid har flere av disse subkulturene utvidet sitt fokus til å innbefatte også andre verdier enn status og identitet. Noen har gått i retning av ekstrem politikk, slik store deler av skinhead-bevegelsen ble nazister og ekstremnasjonalister, mens mange punkere utviklet seg til å bli autonome anarkister og militante antifascister. Andre subkulturer har gått i retning av profittoorientert kriminalitet, noe outlaw biker-klubber som

Hells Angels og Bandidos er eksempler på.

Graden av lokal og internasjonal organisasjon i disse subkulturene kan variere betydelig, fra løse gjenger og nettverk til internasjonale allianser (typisk for nynazistene), og til den sterkt formaliserte organisasjonsstrukturen til Hells Angels, med rundt 100 «chapters» i ca. 20 land.

For myndighetene skaper volden og kriminaliteten et behov for internasjonalt samarbeid for å få bukt med disse voldelige miljøene. Organer som Nordisk Ministerråd, EU, Europarådet, FN, Interpol og

Europol har vært involvert i å bekjempe både MC-kriger, rasistisk vold og fotballhooligans. Ofte kreves både politiske markeringer, samordning av juridiske tiltak og lovverk, utvidet politisamarbeid med utveksling av etterretningsinformasjon, metode- og erfaringsutveksling og holdningsarbeid overfor befolkningen. Dermed blir både de transnasjonale subkulturene og responsene på deres voldsbruk relevante temaer i internasjonal politikk.

Senter for Russlandsstudier

Bakgrunn

Senter for Russlandsstudier ble opprettet etter initiativ fra Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet i 1995. Senteret har gradvis vokst til å bli det største enkeltstående miljøet for Russlandsforskning i Norge. Forskningen var i 2000 100% eksternt finansiert med de to nevnte departementer som de største oppdragsgiverne.

Aktiviteten i 2000

Ved Senter for Russlandsstudier prioriteres tverrfaglig tilnærming og langsiktig kompetanseoppbygging. Av de fem forskerne som

var knyttet til senteret i 2000, hadde en doktorgrad og ytterligere tre var i gang med doktorgradsprogrammer. Kompetanseoppbygging ivaretas også gjennom studentstipendier til hovedfagsstudenter. To hovedoppgaver ble ferdigstilt i 2000 og to er under arbeid.

For øvrig legges det opp til kompetanseoppbygging gjennom nettverksbygging nasjonalt og internasjonalt. Samarbeidet med Fridtjof Nansens Institutt om forskning på Nordvest-Russland resulterte i en internasjonal bokutgivelse (*Centre-Periphery Relations in Russia*), og et nytt felles, treårig forskningsprosjekt om russisk nordpolitikk ble på-

Russia and the New NATO. Lessons of the Past, Scenarios for the Future

Hovedmålet med dette prosjektet er å belyse forholdet mellom Russland og NATO før og etter alliansens intervensjon i Kosovo. Prosjektet prøver å belyse forskjellige sider ved russisk sikkerhets- og utenrikspolitikk og forklare de viktigste russiske valgene. Forholdet mel-

lom NATO og Russland kommer til å spille en sentral rolle i byggingen av en ny europeisk sikkerhetsarkitektur, og det er derfor viktig å få kartlagt forskjellige konflikt- og samarbeidsområder og se om det er mulig å gjenskape tillit mellom disse to viktige aktørene i eu-

ropeisk politikk.

Prosjektet fokuserer på russiske persepsjoner av NATO og viser hvordan NATOs beslutning om å gå til krig i Kosovo så vel som prinsippene som lå til grunn for beslutningen om å intervenere, har ført til sterke reaksjoner på russisk side. Prosjektet

prøver å besvare følgende spørsmål: Hvilke ideer er sentrale i russisk tenkning om Russlands plass i verden? Hvordan oppfatter russerne trusler mot sitt land, og hvilken rolle spiller NATO i denne sammenheng? Hvordan kommer den russiske politikken overfor Vesten

og NATO til å bli påvirket av maktskiftet på toppen av russisk politikk? Vil den være preget av nye ideer, eller vil den forbli den samme? Hva er det som er drivkraften i russisk politikk overfor NATO? Hvordan påvirker forskjellige utviklingstrekk i europeisk sikkerhetspolitikk

begynt. På nordisk nivå deltar senteret i en fellesnordisk satsning rundt spørsmål med tilknytning til Russland og nordisk sikkerhet og i to nordisk-russiske forskningsnettverk initiert av senteret og finansiert av Nordisk Råd.

I forhold til samarbeid med russiske forskningsmiljøer er senteret i ferd med å avslutte et treårig samarbeids- og utvekslingsprogram med det russiske Institutt for humaniora og politiske studier i Moskva. Dette programmet har blant annet omfattet en hospitantordning for yngre russiske forskere ved senteret og har også bidratt til å styrke senterets regionale kontaktnett i Russland. To av medarbeiderne er også knyttet til et toårig norsk-russisk forskningsprosjekt om nasjonale verdier i Russland.

Forskningen ved Senter for Russlandsstudier faller i hovedsak innenfor tre kjerneområder:

Russisk sikkerhets- og utenrikspolitikk

Forskning på russisk sikkerhets- og utenrikspolitikk har vært et hovedsatsningsområde. Senteret søker å bygge opp kompetanse på russisk utenrikspolitikk generelt og utviklingen av de bilaterale relasjonene mellom Norge og Russland spesielt. Godzimirski har publisert en konferanserapport om aktørperspektiver på russisk utenrikspolitikk, *New and Old Actors in Russian Foreign Policy*, og er i ferd med å avslutte et prosjekt om ulike russiske syn på NATO. Godzimirski har også publisert en artikkel om russiske nasjonale sikkerhetskonsepter i *European Security*. Senterets militærstipendiat Buø har skrevet en rapport om russisk deltakelse i internasjonale fredsbevarende operasjoner innenfor SUS. I tillegg arbeider Furustøl med en hovedoppgave om russisk politikk i forhold til Tsjetsjenia-konflikten og Georgia. Når det

forholdet mellom NATO og Russland?

NATOs intervensjon i Kosovo og planene om østutvidelse har høy prioritet på den russiske sikkerhetspolitiske dagsorden ved inngangen til det 21. århundre. Russland mener at både intervensjonen i Kosovo og videre øst-

utvidelse er feilgrep fra NATOs side, og bidrar til å svekke Russlands stilling internasjonalt. Russland har likevel begrensede ressurser til å motarbeide disse prosessene. Russiske myndigheter har innsett at landet først må løse sine hjemlige problemer. For å få bukt

med disse problemene er Russland nødt til å samarbeide med Vesten, ikke minst fordi landet er avhengig av inntekter fra eksport av olje og gass til det europeiske markedet. Misnøyen med Vestens oppførsel i Kosovo og behovet for å samarbeide med enkelte vestlige

land og EU, som er Russlands viktigste handelspartner, legger derfor rammene for russisk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Spenningen mellom russiske ønsker om å spille en mer sentral rolle i Europa og i verden for øvrig på den ene siden og russisk avhengighet av inn-

tekter fra handel og økonomisk samarbeid med Vesten på den andre forklarer hvorfor russisk politikk av og til framstår som inkonsistent.

gjelder mer spesifikt norsk-russiske relasjoner, har Blakkisrud og Brookes publisert konferanserapporten *Facing the New Millennium. Russian–Norwegian Relations in a Changing World*.

Institusjonalisering og konsolidering av Den russiske føderasjon

Det andre hovedsatsningsområdet er knyttet til konsolideringen av Den russiske føderasjon etter 1991 og utviklingen av demokratiske institusjoner. Senterets prosjekter har vært knyttet til tre områder: institusjonsbygging, juridisk reform og partiutvikling. To av de pågående doktorgradsprosjektene faller inn under dette området: Flikkes doktorgradsprosjekt tar for seg framveksten – og fallet – til demokratibevegelsen i Russland. Louis Skyner's doktorgradsprosjekt tar for seg reform i tilknytning til kjøp og salg av jord i et historisk og kontemporært perspektiv.

Av andre prosjekter innenfor dette området kan man trekke fram Skyner og Risnes' bokprosjekt om ulike aspekter ved juridisk-administrative reformer i 1990-årenes Russland (publiseres 2001). Risnes har dessuten sammen med Neumann skrevet en artikkel om menneskerettighetssituasjonen i Russland. Flæte har i en hovedoppgave tatt for seg intelligentsiaens rolle i russisk samfunnsdebatt. I forbindelse med presidentvalget utarbeidet senterets medarbeidere i samarbeid med informasjonsavdelingen et notat med bakgrunnsstoff om valgene. I tillegg har en av senterets russiske gjesteforskere, Ovtshinikov, sett på utviklingen av ulike politiske skillelinjer ved valg på 1990-tallet.

Sentrum–periferi-relasjoner i Den russiske føderasjon

Dette bringer oss over på det tredje satsningsområdet, forskning på utviklingen av sentrum–periferi-relasjoner i Den russiske føderasjon etter 1991. Etter oppløsningen av Sovjetunionen framstår for første gang de russiske regionene som mer uavhengige aktører. Blakkisruds doktorgradsprosjekt tar for seg utviklingen av det overordnede rammeverket for russiske sentrum–periferi-relasjoner – utviklingen av russisk føderalisme etter 1991. I tillegg er det blitt gjort casestudier av regimestabilitet og politisk utvikling i utvalgte regioner: Arkhangelsk (Barandova), St. Petersburg (Jargomskaja), Basjkortostan og Sverdlovsk (hovedoppgave av Myklatun), Kalmykia og Burjatia (hovedoppgave av Brandvoll) og Krasnodar (Gololobov og Øverland). I forbindelse med samarbeidsprosjektet med FNI har Blakkisrud, Risnes og Maurseth dessuten bidratt til en bok om Nordvest-Russlands stilling innenfor Den russiske føderasjon.

Formidling

En viktig målsetning for senteret har vært å informere norsk offentlighet om politisk og samfunnsmessig utvikling i Russland. Informasjonsstrategien har vært tredelt:

Informasjon via internett

Senterets medarbeidere har bygd opp en omfattende database med nyheter og bakgrunnsstoff om Russland. Siden 1996 har den prisbelønte basen vært tilgjengelig på inter-

nett (<http://www.nupi.no/russland/russland.htm>). Foruten en kontinuerlig oppdatering av basens innhold har man lagt vekt på videreutvikling av layout og brukervennlighet. Omleggingen ventes i hovedsak å være avsluttet innen våren 2001.

I tillegg har senteret i samarbeid med informasjonsavdelingen lansert et internetbasert nyhetsbrev om utviklingen i Russland, *Russland i dag*.

Konferanser, seminarer og foredragsvirksomhet

Senteret avholder jevnlig konferanser og seminarer med ledende internasjonale forskere. I 2000 har senteret blant annet organisert konferansene «Prospects for the Rule of Law in Russia» i samarbeid med Royal Institute of International Affairs (Chatham House, London, 24. november) og «European Security Issues» med Institute for the USA and Canadian Studies (Moskva 14. desember). I tillegg har senteret organisert flere mindre seminarer i løpet av året (blant annet med tidligere statsminister Viktor Tsjernomyrdin og med Aleksandr Nikitin). Medarbeiderne benyttes i tillegg hyppig som forelesere ved universiteter, høyskoler og andre utdanningsinstitusjoner.

Publikasjoner

Forskningen ved senteret har i 2000 resultert i bokbidrag, artikler i norske og internasjonale tidsskrifter, rapporter og artikkelsamlinger. Publisering i internasjonale fagtidsskrifter blir vektlagt. Senteret står i tillegg, i samarbeid med en gruppe nordiske institutter, bak utgivelsen av *Nordisk Østforum*, Nordens ledende tidsskrift for Øst-Europaforskning.

Det legges også vekt på å delta aktivt i den offentlige debatt om Russland i massemediene. I tillegg til å kommentere løpende begivenheter inviterte senterets medarbeidere til presseseminar i forbindelse med det russiske presidentvalget i mars 2000.

Ledere
Medarbeidere
Gjesteforskere
Militær-/politistipendiat
Studentstipendiater
Sivilarbeider

Helge Blakkisrud/ Jakub Godzimirski
 Geir Flikke, Brynjulf Risnes, Louis Skyner
 Tatjana Barandova, Natalija Jargomskaia, Boris Ovtsjinnikov
 Jørn Buø
 Jorunn A. Brandvoll, Jan Flæte, Heidi Furustøl, Cecilie Myklatun
 Indra N. Øverland

Det strategiske instituttprogrammet

«Kollektiv sikkerhet» [SIP II]

Bakgrunn

FN-programmet ble opprettet i 1995 for å drive anvendt forskning på spørsmål knyttet til FNs fredsbevarende virksomhet. I 1998 ble det etablert et eget strategisk instituttprogram om kollektiv sikkerhet (heretter SIP II) som samlet en rekke forskjellige, men likevel tematisk beslektede, prosjekter under den samme administrative paraplyen. Dette ble gjort for å koordinere og styrke den tverrfaglige tilnærmingen til NUPIs forskning på konfliktspørsmål. Aktivitetene i regi av FN-programmet utgjør imidlertid fortsatt kjernen i SIP II.

Driften av selve FN-programmet er sikret gjennom en treårig avtale med Utenriksdepartementet om en årlig bevilgning på NOK 1, 5 millioner. Forskningen ved SIP II er grovt sett organisert i tre hovedkategorier:

- 1) konflikters innhold og det internasjonale samfunnets respons;
- 2) det multilaterale systemets virkemåte – herunder organisasjoner som FN, NATO, OSSE, EU, OAU og SADC og
- 3) forsvars- og sikkerhetspolitikk i vid forstand. Det geografiske nedslagsfeltet for de ulike prosjektaktivitetene har i vesentlig grad vært Balkan og det sørlige Afrika.

Aktiviteten i 2000

På flere områder blir miljøet på SIP II vurdert som ledende nasjonalt – til dels også internasjonalt.

FN-programmet har etablert seg som et ledende miljø på Balkan-studier, og da særlig på spørsmål knyttet til det internasjonale samfunnets respons på konfliktene i regionen. Foruten å følge med på den generelle utviklingen på Balkan har avdelingen rettet et særlig fokus mot den interne dimensjonen ved sikkerhetssektorreform, dvs. utviklingen av et velfungerende politi, retts- og fengselsvesen. Dette kom blant annet til uttrykk gjennom en rekke publikasjoner og en utredning for UD/Stabilitetspakten. Det var også stor pågang fra mediene i siste halvdel av året i forbindelse med omstillingen i Jugoslavia og valgene i regionen.

De siste årene har flere av FN-programmet/SIP IIs medarbeidere også arbeidet med aktiviteter knyttet til kjønn og konflikt – et temaområde som er i ferd med å bli stadig mer sentralt når utfordringene omkring konfliktforebygging og -håndtering diskuteres.

Aktivitetene på FN-programmet sommeren og høsten 2000 ble også sterkt preget av valget på nye medlemmer i FNs sikkerhetsråd. Blant annet gikk FN-programmet sammen med FN-sambandet om å etablere et nettsted for informasjon og diskusjon omkring Norges kandidatur (se nærmere presentasjon under

informasjonsavdelingen). I tilknytning til åpningen av FNs generalforsamling og under selve valget deltok flere av FN-programmets medarbeidere aktivt i den nasjonale debatten og ble mye brukt av nyhetsmediene. Behovet for informasjon og debatt om Sikkerhetsrådet og hva et eventuelt norsk medlemskap ville innebære var stort.

Konflikters innhold og det internasjonale systemets respons

Barth Eide (daværende leder av FN-programmet) og politistipendiat Holm var redaktører av et spesialnummer av tidsskriftet *International Peacekeeping* med tittelen «Peacebuilding and Police Reform».

Videre var Barth Eide redaktør for og Holm bidragsyter til studien *Western Balkans Post-Conflict Prevention: The Security Dimension of Western Balkans Stabilisation*, som Conflict Prevention Network (CPN) utarbeidet for EU-kommisjonen. Holm har i løpet av året holdt innlegg på flere internasjonale konferanser, som Wilton Park-konferansen «Monitoring and Verification of Peace Agreements,» og IPA/Jane's-konferansen «Policing the Peace».

I forbindelse med at det ble avholdt en rekke valg på Balkan i løpet av høsten 2000, utarbeidet Osland, Fossum og Ruset notatet *Kampen for framtiden* om den politiske situasjonen i regionen i samarbeid med informasjonsavdelingen og Nauni fra utviklingsseksjonen.

På oppdrag fra UD/Stabilitetspakten skrev Osland og Holm rapporten *Regional Civilian Police Training in Southeast Europe* der for-

fatterne både gir en oversikt over hvilken type samarbeid som eksisterer i regionen på dette området, og kommer med konkrete forslag til nye strategier.

Karamé (utviklingsseksjonen) og Tryggestad har også videreført en rekke aktiviteter knyttet til problemkomplekset kjønn og konflikt. Blant annet ble seminarrekken *Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies* slutført, og førte til en bok med samme navn. Seminarrekken ble arrangert i samarbeid med PRIO. Videre har Tryggestad vært gjesteredaktør for et spesialnummer av tidsskriftet *International Peacekeeping* som har «gender and peacekeeping» som tema, sammen med Louise Olsson ved Department of Peace and Conflict Research, Universitetet i Uppsala. (Publiseres 2001.)

Prosjektet «Training for Peace in Southern Africa (TfP)» er et annet stort prosjekt som FN-programmet/SIP II står som vertskap for. (Se separat omtale.)

Prosjekttittelen «Sanctions, the UN and Iraq: The Politics of Intervention in Iraq» er en samlebetegnelse for tre ulike aktiviteter Thune er involvert i. Alle berører ulike sider ved FNs sanksjonspolitikken på 1990-tallet. Thune er redaktør for artikkelsamlingen *The Sanctions Debate. UN Sanctions in the 1990s* (publiseres 2001), som springer ut av en konferanse over samme tema. Han er også involvert i «The Iraq Study: Study on Restructuring UN Sanctions in Iraq». Dette er et internasjonalt forskningsprosjekt som ledes av University of Notre Dame og Fourth Freedom Forum i USA.

Formålet med Thunes doktorgradsprosjekt «Globale informasjonsstrømmer, akutte

kriser og utenrikspolitisk dagsorden – mediemakt og statens respons på akutte kriser i internasjonal politikk», er å utforske sammenhengen mellom internasjonale informasjonsstrømmer og små og åpne staters utenrikspolitiske dagsorden.

Nustad arbeidet videre med spørsmål om utvikling og sikkerhet. Blant annet holdt han innlegg på en konferanse i London arrangert av det britiske utenriksdepartementet, og deltok i en arbeidsgruppe om våpenkontrollspørsmål arrangert av Geneva Centre for Security Studies. Innlegget der ble publisert som rapport.

Sammen med Semb var Nustad fra mars 2000 faglig ansvarlig for FN-programmet. Semb har arbeidet med prosjektet «Normative spørsmål i internasjonal politikk». Et delprosjekt har vært et arbeid om intervensjoner i et samarbeidsprosjekt mellom Institutt for filosofi, Universitetet i Oslo (UiO) og Institutt for menneskerettigheter (IMR). Formålet har vært å presentere et bredt spekter av den forskningen som skjer i Norge om normative spørsmål i internasjonal politikk. Resultatene skal publiseres som et spesialnummer av *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*.

«Ethics of War and Peace» har vært et annet delprosjekt, med hovedformål å publisere et spesialnummer av *Journal of Peace Research*.

Ellers var Semb med i initiativet «Politikk i det 20. århundre», som blant annet resulterte i boken *Statsvitenskapelige utsyn: Politiske tema og tenkemåter i en oppbruddstid*, (Høgskoleforlaget). Sembs bidrag handlet om «Menneskerettigheter – fra håp til virksomt redskap i internasjonal politikk».

Semb disputerte i oktober over avhandlingen *Sovereignty Challenged: The Changing Status and Moral Significance of Territorial Boundaries*.

Det multilaterale systemets virkemåte

Sendings doktorgradsprosjekt «Politicians, Experts and the Dynamics of Learning» tar for seg sammenhengen mellom kunnskapsproduksjon og policyutforming i forbindelse med befolkningskonferansene.

Sending har også vært involvert i flere mindre prosjekter som har sett nærmere på sammenhengen mellom utviklingen av fattigdomsbegrepet i FN-sammenheng og virkemiddelapparatet, samt forholdet mellom vitenskap og politikk med hensyn til utviklingsspørsmål. Sammen med Nustad har Sending bidratt med kapitlet «The Instrumentalization of Development Knowledge» i Diane Stone (red.) *Banking on Knowledge: The Genesis of the Global Development Network (GDN)*, Routledge 2000.

Sending har også skrevet kapitlet «Policy stories and changing policy orientations in the multilateral system – the case of population» i Bøås og McNeill (red.) *The Role of Ideas in the Multilateral System*.

Græger deltar i et to-årig forskningsprosjekt under ledelse av International Peace Academy (IPA) i New York. Prosjektet heter «The UN, NATO and Regional Actors in the 21st Century: Partners in Peace?», og formålet er å analysere forholdet mellom disse institusjonene og regionale aktører i Europa med henblikk på tidligere og eksisterende samar-

beidsbestrebelsler i Bosnia og Kosovo, å foreslå spesifikke tiltak for framtidig interaksjon og å undersøke implikasjonene av dette for regionale organisasjoner i andre deler av verden og sistnevntes forhold til FN. Prosjektet finansieres av blant annet den norske og den kanadiske regjering.

Utenriks- og sikkerhetspolitikk

Ulriksen har arbeidet videre med sitt doktorgradsprosjekt «Brothers In Arms», som ser på vesteuropeisk forsvarsintegrasjon på så vel det sikkerhetspolitiske som det militære og industrielle plan. (Ferdigstilles 2001.)

Ulriksen har videre tatt initiativ til prosjektet «Et *virkelig* nytt forsvar», som svar på de to meldingene som kom om Forsvarets framtid sommeren 2000. Studien vil kulminere i en bok der han responderer på de nevnte meldingene. Ulriksens innlegg på Militærmaktseminaret 2000 var basert på dette prosjektet.

Det FD-finansierte prosjektet «Norden i felt» ble slutført i 2000. Hoveddelen er en analyse og en evaluering av den nordisk-polske brigaden i Bosnia 1995–1999. Ulriksen har vært prosjektansvarlig og hans del av rapporten dreier seg om nordisk forsvarssamarbeid generelt.

Ulriksen er også ansvarlig for prosjektet «Revolutions in Military Affairs (RMA)», finansiert av FD fra 2000. Prosjektet ser nærmere på hva som er essensen i RMA og hvordan Norge kan forholde seg til disse.

Upublisert materiale fra prosjektet «Den norske forsvarstradisjonen», som skriver seg fra noen år tilbake, er i 2000 blitt bearbeidet for publisering.

Græger har gjennom årets første måneder (fødselspermisjon fra mai) arbeidet videre med doktorgradsprosjektet «Militærmakt som sikkerhetspolitisk instrument».

Nustad gjennomførte en større utredning for Forskningsrådet (Kultur og samfunn) og UD om forskning i Norge på utenrikspolitikk og utenriksøkonomi. Dette arbeidet innebar en kartlegging og systematisering av all pågående forskning innenfor disse områdene, i så vel universitetsmiljøer som forskningsinstitusjoner. Arbeidet er avsluttet og publisert som en rapport under tittelen *Sektoranalyse for forskning innenfor UDs sektor for utenrikspolitikk og utenriksøkonomi*. De andre involverte var Helene Sjørusen (ARENA) og Iver B. Neumann.

Thune var redaktør for boken *Grenser for alt: Kritiske perspektiver på norsk utenrikspolitikk* (Spartacus), og skrev to kapitler til denne boken. Utgivelsen var støttet av UD.

Videre arbeider Thune med bokprosjektet «Norge og humanitær intervensjonisme». Målsetningen er å katalogisere og beskrive de ulike elementene og dilemmaene som vil inngå i en norsk politikk for internasjonal deltakelse. Prosjektet er finansiert av FD og vil resultere i en bokutgivelse ved årsskiftet 2001/2002.

Nustad og Thune har også forfattet et kapittel om konstitusjonelle og politiske dimensjoner ved norsk militært engasjement i utlandet i etterkrigstiden («Norway: Political Consensus and the Problem of Accountability») til et bokprosjekt i regi av The American Society of International Law (ASIL). Prosjektet er finansiert av The Ford Foundation, og skal være en bredt anlagt komparativ analyse

av demokratiske og konstitusjonelle prosesser i forbindelse med bruk av militærmakt i internasjonale fredsbevarende/fredsopprettende operasjoner i perioden 1947–1998.

Sammen med ni andre europeiske institutter og International Security Information Service, Europe (ISIS Europe) fikk NUPI i 2000 innvilget støtte fra EU til et fireårig forskningsprosjekt om demokratisk kontroll med EUs sikkerhets- og forsvarspolitik, «EDSP Democracy (Project on Bridging the Accountability Gap in EU Defence and Security)». Prosjektet, som starter i 2001, representerer et gjennombrudd for statsvitenskapelige og sikkerhetspolitiske studier. Ingen slike prosjek-

ter er tidligere blitt finansiert av EU.

For øvrig har FN-programmets krigsskolestipendiat Ruset sammen med Fossum arbeidet med en rapport som omhandler norsk sivil-militært samarbeid på Balkan. Han har blant annet presentert to papers på konferansen «Higher Education for Peace» i Tromsø med tittelen *Civil-Military Co-operation in Peace Support Operations* og *International Operations – A Teaching Module*. Under tittelen *Utfordringer for sivil-militært samarbeid i et fremtidig forsvar* holdt Ruset også en av hovedinnledningene på Militærmaktseminaret.

I 2000 ble det også etablert en stipendiat-

Training for Peace

Prosjektet Training for Peace in Southern Africa (TFP) har siden 1995 hatt sin institusjonelle tilknytning til FN-programmet på NUPI. TFP er et samarbeidsprosjekt mellom NUPI og de to sørafrikanske institusjonene The African Centre for the Constructive Resolution of Disputes (ACCORD) og The Institute for Security Studies (ISS). Prosjektet er finansiert av UD/NORAD, og har hatt en budsjettramme de siste årene på i

overkant av NOK 3 mill. Første fase av prosjektet løp ut 1999.

Formålet med prosjektet er å bistå landene i det sørlige Afrika (SADC-regionen) med å bygge så vel institusjonell som individuell kapasitet for deltakelse i fredsoperasjoner. Den primære målgruppen har vært ansatte i ulike relevante departementer samt representanter fra NGO-miljøet, politiet, militæret og pressen.

Gjennom kurs og seminarer har deltakerne fått innføring i FN-systemets virke generelt og fredsoperasjoner spesielt. Prosjektet har også lagt til rette for forskning og publikasjonsvirksomhet. ACCORD og ISS har vært de operative partnerne, mens NUPI har hatt et overordnet budsjett- og fagansvar. I tillegg har NUPI bistått partnerne med råd og innspill med hensyn til prosjektutvikling samt med ressursper-

soner til de ulike aktivitetene.

Da prosjektperioden begynte å nærme seg slutten, ble det klart at både partnerne og UD ønsket å videreføre prosjektet. UD ville imidlertid gjerne gjennomføre en evaluering før den endelige avgjørelsen ble fattet. I påvente av evalueringsresultatet ble det derfor bestemt at prosjektet skulle videreføres for en interimperiode på ett år – dvs. ut 2000.

Resultatet fra eva-

lueringen forelå i begynnelsen av mai 2000, (*Training for Peace in Southern Africa: Evaluation Report to the Royal Norwegian Ministry of Foreign Affairs*, FAFO, 22 May 2000). Rapporten slo fast at til tross for prosjektets relativt beskjedne størrelse hadde partnerne i løpet av prosjektperioden klart å generere et stort antall aktiviteter og også få innflytelse på policyutviklingen i regionen. Særlig gjelder dette

ordning med Krigsskolen på Linderud, som innebærer utveksling og samarbeid både på student- og doktorgradsnivå.

Hovedoppgaver

Flere av medarbeiderne ved SIP II har ferdigstilt eller arbeidet med hovedoppgaver i 2000.

Baumann fullførte sin hovedoppgave i statsvitenskap om drivkreftene bak og begrunnelsene for engasjementspolitikken som en del av norsk utenrikspolitikk på 1990-tallet. Ekker ser i sin hovedoppgave i statsvitenskap på oppblomstringen av internasjonal valgobservasjon på 1990-tallet. Nissens ho-

vedoppgave i statsvitenskap har tittelen *Militært samarbeid i multinasjonale operasjoner: En case-studie av KFOR*, mens Gudrun Bertinussen arbeider på sin oppgave i sosialantropologi med arbeidstittelen *Gender Relations and Wage Work: Palestinian Workers in the Textile Industries at Eretz Industrial Zone*. Bertinussen har også vært aktivt med i gender-prosjektet.

spredningen på og omtalen av publikasjonene som har sprunget ut av prosjektet. Det vises også til at rundt 1970 personer i femårsperioden har deltatt på en eller annen form for treningsaktivitet i regi av prosjektet. Av disse har 272 personer deltatt i de generelle innføringskursene som er blitt holdt i 11 av 14 SADC-land, mens 62 politioffiserer har deltatt på de mer spesialiserte kursene. De resterende

har deltatt på konferanser og policyseminarer av varierende størrelse og lengde.

I regi av prosjektet er det også blitt etablert en ordning der personell fra SADC-regionen får tilbud om deltakelse på FN-kursene i regi av norsk forsvar og politi. Budsjettet har åpnet for å hente inntil åtte personer fra SADC-regionen til Norge per år. Så langt har omkring 30 personer fra det sørlige Afrika gjennomført kurs i Norge

på områdene logistikk, ledelse av internasjonale operasjoner og sivilt politi.

Evalueringsrapporten anbefalte en videreføring av prosjektet i en ny periode på tre år. I denne perioden blir partnerne blant annet rådet til å satse enda mer på de sivile aspektene ved fredsoperasjoner og gi prosjektet mer av en regional identitet. Med henblikk på det siste ble vi rådet til å identifisere en tredje regional partner som bør

komme fra et annet land enn Sør-Afrika.

Utenriksdepartementet tok anbefalingene i evalueringsrapporten til etterretning og bestemte i desember 2000 at prosjektet skal forlenges med en ny femårsperiode. Det ble videre gjort vedtak om en fordobling av budsjettet for blant annet å kunne øke prosjektaktiviteten noe og for at prosjektet skulle kunne ta opp i seg en tredje regional partner. Det ble videre

bestemt at et nytt prosjektdokument for fase to skulle utvikles og en tredje partner identifiseres i løpet vinteren/våren 2001. Det koordinerende ansvaret for prosjektet skal fortsatt ligge hos NUPI. Koordinator for prosjektet siden 1995 har vært Torunn L. Tryggestad.

Formidling

Norge og Sikkerhetsrådet

Den største informasjonssatsingen fra FN-programmets side var uten tvil knyttet til etableringen av et felles nettsted med FN-sambandet om Norges kandidatur til Sikkerhetsrådet (www.fn-sambandet.no/nupi/sikkerhetsrad). Nettstedet skulle fungere som et forum for åpen og kritisk debatt og en kilde til faktaorientert informasjon og ble lansert i august på et seminar med stor oppslutning fra journalister, forskere, representanter fra ulike ambassader og NGOer, byråkrater og studenter. Nettstedet blir nærmere presentert under informasjonsavdelingen.

Foredragsvirksomhet

Utover dette blir medarbeiderne på FN-programmet fortsatt mye brukt som forelesere ved Forsvarets ulike utdanningsinstitusjoner (Stabsskolene, Krigsskolen, Forsvarets høgskole). Vi er også involvert på alle nivåer av utdanningen av militært personell som skal ut på internasjonale oppdrag, særlig KFOR og SFOR. Dette gjelder også Politihøgskolens ulike kursopplegg for politifolk som skal ut på FN-oppgaver. Medarbeiderne har også hatt en rekke oppdrag for organisasjoner som Folk og Forsvar og NORDEM (Institutt for menneskerettigheter) samt Utenriksdepartementet og politiske partier.

Seminarer og konferanser

Det absolutt største løftet for FN-programmet i 2000 var planleggingen og gjennomføringen av det 13. årsmøtet til The Academic Council of the United Nations System (ACUNS), som ble arrangert 16.–18. juni i Oslo. Tittelen på møtet var «The Erosion of Traditional Paradigms: Transnationalism versus Sovereignty in the New Millennium». Arrangementet ble gjennomført i nært samarbeid med ACUNS' sekretariat ved Yale University i USA. Årsmøtet ble støttet av Utenriksdepartementet.

FN-programmet arrangerte også, i samarbeid med Utenriksdepartementet, en konferanse om FNs sanksjonspolitikk på 1990-tallet, «The UN Sanctions Decade: Humanitarian Pain or Political Gain».

I samarbeid med International IDEA (Institute for Democracy and Electoral Assistance) arrangerte FN-programmet en workshop i Oslo, som del av et prosjekt hvor formålet er å opprette et nettverk av forsknings- og meningsmålingsinstitutter i Sørøst-Europa.

Militærmaktseminaret, som er et fellesprosjekt mellom NUPI og Forsvarets stabsskole, ble arrangert for andre år på rad. Temaet i år var omstruktureringen av det norske forsvaret. Militærmaktseminaret har så langt vært en suksess og vil bli videreført.

Leder Medarbeidere

Espen Barth Eide/Torunn L. Tryggestad
Geir Espen Fossum, Nina Græger, Tor Tanke Holm, Hilde T. Harket, Kari Karamé, Knut G. Nustad, Kari Osland, Bjørn Inge Ruset, Anne Julie Semb, Ole Jacob Sending, Kirsti Svenning, Henrik Thune, Ståle Ulriksen

Studentstipendiater

Gudrun Bertinussen, Ingrid Kvammen Ekker, Marte Cecilie Baumann og Sven Kristian Nissen

Seksjonen for internasjonal økonomi

Bakgrunn

I en tid med stadig sterkere internasjonal økonomisk integrasjon er Norges rammevilkår i den globale økonomien et sentralt aspekt ved norsk utenrikspolitikk. Seksjonen for internasjonal økonomi har som mål å drive forskning og informasjon på dette feltet. Siden seksjonen ble etablert i 1979, har forskningen omfattet internasjonal økonomi så vel som utviklingsøkonomi, og som en naturlig konsekvens av «globaliseringen» har forskningen om nord-sør-spørsmål blitt styrket de siste par år. Dette har skjedd med utgangspunkt i etablert metodekompetanse og betyr således en endring i empirisk fokus snarere enn en grunnleggende forandring av forskningsområdet.

For få år tilbake hadde seksjonen fire faste stillinger og liten ekstern finansiering. I dag er åtte fulltidsansatte knyttet til seksjonen, og prosjektfinansiering utgjør rundt 2/3 av den samlede «omsetning». Mer enn 3/4 av den eksterne finansieringen kommer nå fra NFR. Det arbeides for å øke den internasjonale finansieringen, blant annet ved å initiere et nytt EU-prosjekt etter avslutningen av et større fireårig prosjekt i år 2000. Seksjonen har samarbeid med Verdensbanken og har i 2000 styrket kontakten med UNDP og UNCTAD.

For at prosjektfinansiert ekspansjon ikke skal skje på bekostning av kvalitet og kompe-

tanse, er det et mål at alle nye medarbeidere skal ha eller arbeide mot doktorgradskompetanse. To medarbeidere har doktorgrad og fem arbeider med sine avhandlinger.

Seksjonens langsiktige forskning kombineres med prosjekter med sterkere krav til relevans og formidling, rettet mot forvaltning, næringsliv og organisasjoner.

Mens seksjonens faglige hovedforankring er samfunnsøkonomi, har det hele tiden vært samarbeid med forskere fra andre disipliner. En historiker arbeider ved seksjonen, og blant seksjonens studentstipendiater har det regelmessig vært studenter fra andre. Grunnlaget for samarbeid med andre disipliner er i 2000 styrket gjennom initiering av nye prosjekter innenfor området institusjonell/politisk økonomi. Flere av seksjonens prosjekter omfatter flerfaglig samarbeid både med andre institusjoner (til sammen rundt 30 i år 2000, med over halvparten utenfor Norge) og internt på NUPI.

Aktiviteten i 2000

Kunnskap og teknologi er stadig viktigere for de enkelte lands økonomiske utvikling. Forskningsfeltet *teknologi, institusjoner og vekst* ble etablert som et hovedtema for seksjonen gjennom Jan Fagerbergs mangeårige innsats. Fagerberg har de siste årene vært knyttet til NUPI gjennom bistilling og prosjektledelse

av det store EU-finansierte prosjektet «Technology, Economic Integration and Social Cohesion (TEIS)», som involverte 13 europeiske forskningsmiljøer og der NUPI var en av de tre koordinerende institusjoner. Prosjektet ble avsluttet i år 2000 med rapportering til EU-kommisjonen, og Fagerbergs bistilling opphørte i februar. Fortsatt forskning på området er sikret gjennom doktorgradsprosjektene til Leo Andreas Grünfeld og Per Botolf Maurseth.

Grünfelds prosjekt fokuserer på de multinasjonale selskapenes betydning for teknologispredning mellom ulike land. På en internasjonal konferanse sist vår presenterte han et arbeid som tyder på at utenlandsinvesteringer i Norge bidrar til teknologioverføring, men at de utenlandske bedriftene sjelden investerer i Norge for å utnytte norske teknologifortrinn. I tillegg har Grünfeld arbeidet med teoretisk analyse av hvordan teknologi-

motiver påvirker de multinasjonale selskapenes lokalisering.

Maurseth har i 2000 arbeidet videre med analyser av vekstforskjeller mellom land og regioner i Europa, med spesiell vekt på hvordan teknologioverføring påvirker slike forskjeller. Han har deltatt i tre internasjonale forskningskonferanser, og arbeidet aktivt for å oppnå publisering i internasjonale tidsskrifter.

Seksjonen (Grünfeld, Melchior) har nylig også igangsatt forskning om Norges konkurransevne innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) i samarbeid med en forsker ved Institutt for informatikk, UiO.

En annen viktig del av seksjonens forskning – området *økonomisk geografi, internasjonal handel og handelspolitikk* – gjelder virkningene av internasjonal økonomisk inte-

Global ulikhet

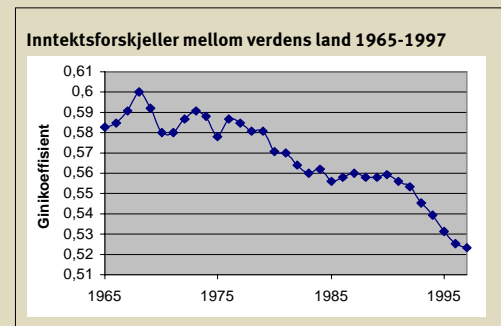
Har inntektsforskjellene mellom rike og fattige land økt i løpet av de siste tiårene? Påstander om at dette er tilfelle, har dominert den offentlige debatt i en slik grad at mange oppfattet det nærmest som et faktum. Påstanden utgjør et premiss for debatten om internasjonal politikk; hvis

det for eksempel er slik at «globalisering skaper økt ulikhet», er det større grunn til å være skeptisk til internasjonal integrasjon. Da NUPI i 1999 deltok i lanseringen av *Human Development Report* fra FNs utviklingsprogram, ble medarbeidere ved NUPIs økonomiseksjon slått av at doku-

mentasjonen bak påstandene om økt global ulikhet var uklar. Vi søkte derfor UD og fikk finansiert et utredningsprosjekt for å kartlegge utviklingen i global ulikhet de siste tiårene. Konklusjonene vi fant, var overraskende: Mens det er riktig at inntektsgapet mellom de aller rikeste og de al-

ler fattigste landene har økt, er det for alle

land sett under ett slik at inntektsfor-

grasjon, for eksempel innenfor WTO (Verdens Handelsorganisasjon) eller regionale samarbeidsavtaler. Melchior har studert hvordan handelsliberalisering påvirker inntektsforskjeller mellom land, og presentert analyser av hvordan internasjonal handelspolitikk kan påvirke regionale forskjeller innad i land.

Et nytt doktorgradsprosjekt på dette området er nylig satt i gang for Medin, med tilknytning til et fireårig samarbeidsprosjekt mellom NUPI, BI og TIK (Senter for teknologi, innovasjon og kultur). Medins prosjekt analyserer betydningen av læring og faste kostnader ved eksport, for eksempel ved at bedriftene må tilpasse seg landets standarder, lære markedet å kjenne o.l., før de kan begynne å drive handel. Dette er et tema av stor teoretisk så vel som praktisk betydning, og doktorgradsstudiet vil også utgjøre grunnlaget for mer anvendte studier av norsk eksport.

Slike studier utgjør en del av et større prosjekt, «WTO, regionalisering og fiskerinæringen», som NUPI gjennomfører i samarbeid med SNF og Fiskerihøgskolen. Innenfor dette prosjektet har Wiig i år 2000 utført analyser av hvordan liberalisering innenfor WTO påvirker norsk fiskeeksport, det er publisert arbeider om forhandlingsstrategier i WTO (Bård N. Harstad), og Melchior har arbeidet med hvilke utfordringer EUs østutvidelse skaper for norsk fiskerinæring. Seksjonen har arrangert og deltatt i mange seminarer i forbindelse med WTO og internasjonal handelspolitikk, blant annet et større arrangement i samarbeid med Utenriksdepartementet.

Forskningen på begge de hovedområdene som er nevnt ovenfor, omfatter arbeider med klar relevans for *europaisk integrasjon og europaisk økonomi*. På dette feltet har Maurseth, som del av et prosjekt i samarbeid med

skjellene er redusert (se figur, basert på Melchior, Telle og Wiig 2000). Dette skyldes at rundt 25 utviklingsland har hatt sterkere økonomisk vekst enn de rikeste landene.

Den sterke økonomiske veksten i Kina bidrar i høy grad til resultatet. Hvis vi fjerner Kina fra datagrunnlaget, har gra-

den av ulikhet endret seg lite.

Selv om NUPI-studien var et begrenset utredningsprosjekt på fem månedersverk, har den forskningsmessig verdi ved at den sammenlikner egne resultater med andre forskningsarbeider, og ved at den fokuserer på sentrale måleproblemer. Studien argu-

menterer for at det ved slike beregninger bør justeres for forskjeller i kjøpekraft mellom ulike land, og videre at det bør tas hensyn til forskjellig folketall i ulike land (Kina bør telle mer enn Island). Disse metodevalg har stor betydning for resultatene.

Studien fikk betyde-

lig medieoppmerksomhet i Norge og Sverige, og har bidratt til en internasjonal debatt på internett. Mens studien hadde klare konklusjoner med hensyn til ulikhet mellom land, er bildet mer uklart når det gjelder ulikhet innad i land. Hvordan den globale ulikhet har utviklet

seg dersom vi også tar hensyn til ulikhet innad i land, er svakere dokumentert og mer omdiskutert. I tillegg trengs mer forskning om hva som har forårsaket endringene i ulikhet. NUPI-studien trekker ingen lettvinne konklusjoner om at det er «globalisering» som ligger bak utviklingen i figuren.

Russlandssenteret på NUPI samt FNI (Fridtjof Nansens Institutt), utført studier av den økonomiske utvikling i Nordvest-Russland. Seksjonen har også samarbeidet med SIP I om arrangement av seminarer omkring Europa-spørsmål, og det er levert to hovedoppgaver på feltet.

Seksjonens forskning særpreges av at det ikke bare arbeides med de rent økonomiske aspektene ved de temaene vi tar opp, men også av at flere av forskerne er opptatt av institusjonelle og politiske aspekter. Innenfor feltet *institusjonell/politisk økonomi* har Andvig fortsatt forskningen om korrupsjon i overgangsøkonomier. I tillegg har han, i samarbeid med Shrivastava samt CMI i Bergen, arbeidet med et prosjekt om korrupsjon og bistand, finansiert av NORAD. I samarbeid med CMI har Andvig også laget en oversikt over korrupsjonsforskning som er relevant for norsk bistandspolitikk. Et større seminar ble arrangert i oktober. Doktorgradsprosjektet til Shrivastava, som har fått finansiering fra årsskiftet, dreier seg også om dette feltet.

Wiigs doktorgradsprosjekt, som ble påbegynt høsten 2000, studerer hvordan internasjonale avtaler påvirker inntektsfordelingen i fattige land, og hvordan dette i sin tur påvirker landenes holdninger til slike avtaler. For dette formål vil Wiig oppholde seg i to år ved University of Sussex. Innenfor feltet *politisk økonomi* bør også en del av forskningen om handelspolitikk nevnes, blant annet Harstads analyser av forhandlingsproblematikk. I et prosjekt for Maktutredningen vil Melchior i 2000/2001 analysere forholdet mellom globalisering og nasjonal regulering.

En del av forskningen innenfor institusjo-

nell/politisk økonomi har klar relevans for feltet *utviklingsøkonomi*. Seksjonen har i år 2000 også hatt flere andre prosjekter med fokus på nord-sør-spørsmål. Maurseth startet høsten 2000 med et prosjekt om globale vekstforskjeller, med vekt på utviklingsland. Melchior, Telle og Wiig utførte en studie om global ulikhet (se tekstboks) på oppdrag fra Utenriksdepartementet. Studien fikk betydelig medieoppmerksomhet og har påvirket debatten både nasjonalt og internasjonalt. Et annet prosjekt innenfor utviklingsøkonomi er Andvigs studier av barnearbeid i Afrika, som dels er gjennomført i samarbeid med Verdensbanken. Nyere teorier om sosial dynamikk søkes her anvendt på typisk afrikanske institusjoner som storfamiliesystemet, med analyser av blant annet virkningene av AIDS. Andvig oppholdt seg sommeren 2000 i Kenya i to måneder for innsamling av data. Angell fortsatte i år 2000 arbeidet med et større tverrfaglig prosjekt om miljøproblemer i Kina, «Integral Monitoring Program on Acidification of Chinese Terrestrial Systems (IMPACTS)». Arbeidet utføres i samarbeid med andre forskningsmiljøer i Norge og Kina, og med finansiering fra NORAD. I løpet av året ble forskningen om sur nedbør i fire kinesiske provinser tilrettelagt, slik at nye data vil produseres fra årsskiftet. Prosjektet ble presentert på en større konferanse i Japan i desember.

Målsetningen om økt samarbeid med næringslivet er i 2000 også fulgt opp gjennom aktiviteter overfor Statoil.

Formidling

Seksjonen har i år 2000 arrangert åtte seminarer, hvorav to større (rundt 80 deltakere) og seks mindre (25–50 deltakere). Seminarene har vært rettet mot både forskning, forvaltning og allmennhet, og har samlet et bredt og kvalifisert publikum. I tillegg til seminarvirksomheten på NUPI skjer formidling gjennom deltakelse i en rekke seminarer og konferanser andre steder. Internasjonal konferansedeltakelse har vært tilfredsstillende, og det arbeides bevisst med dette. Nettsidene utgjør en stadig viktigere informasjonskanal og er mot slutten av året betydelig revidert og forbedret.

Leder

Medarbeidere

Studentstipendiater

Sivilarbeider

Arne Melchior

Jens Chr. Andvig, Valter Angell, Jan Fagerberg, Leo Andreas Grünfeld, Per Botolf Maurseth, Hege Medin, Amit Shrivastava, Kjetil Telle, Henrik Wiig

Kjetil Telle, Elisabeth Aarseth

Andreas Bjørnebye

Seksjonen for utviklingsstudier

Bakgrunn

Seksjonen for utviklingsstudier fokuserer på utviklingsspørsmål i sør og deres betydning for norsk utenrikspolitikk. Forskingen er konsentrert om to delvis overlappende temaer: bistand og forholdet stat–samfunn. Siktemålet er å generere ny kunnskap og gjøre tilgjengelig eksisterende innsikt om internasjonale aspekter ved utviklingsprosesser generelt, om nord–sør-relasjoner og bistandspolitikk, og om politiske og økonomiske prosesser i sør med spesiell referanse til demokratiseringsprosesser og etniske konflikter. Seksjonen utfører også risi-

koanalyser og landstudier i forbindelse med offentlige og private engasjementer i sør.

Med sikte på å fremme dette målet samarbeider NUPI innenfor norske og internasjonale nettverk. Internasjonalt arbeider NUPI i første rekke gjennom European Association for Development Research and Training Institutes (EADI) – et nettverk der over 200 institutter for utviklingsforskning inngår. EADI samarbeider med tilsvarende regionale organisasjoner i sør. NUPI utgir *Forum for Development Studies* i samarbeid med Norsk forening for utviklingsforskning (NFU) med finansiell støtte fra Norges forskningsråd.

Food and Human Security

Tidligere utgjorde matvarebistanden et viktig element i utviklingshjelpen. Den har vært innrettet med sikte på å fremme langsiktig utvikling og bistå land og mennesker i akutt krise.

Etterhvert er det blitt stilt spørsmål ved denne formen for bistand. Tradisjonelt har kritikken gått på at den i krisesituasjo-

ner er blitt satt inn for sent og har fortsatt for lenge. Den har derfor bidratt til å hindre en bærekraftig utvikling ved at billige matvarer har konkurrert ut lokal produksjon av mat. En rekke evalueringer av matvarebistanden på 1990-tallet, flere knyttet til konflikt- og krisesituasjoner, har reist tvil både om dens innhold

og form.

Prosjektet «Food Aid and Human Security», organisert innenfor rammen av EADIs arbeidsgruppe for «Aid Policy and Performance», som et samarbeidsprosjekt mellom Overseas Development Institute (ODI), London, og NUPI – med Edward Clay og Olav Stokke som prosjektledere – tok sik-

te på å gi en syntese av den innsikt disse evalueringene og ny forskning på 1990-tallet hadde frambrakt. Resultatet ble presentert i boken *Food Aid and Human Security*, publisert i EADI Book Series av Frank Cass, London. Boken ble høsten 2000 lansert i seminarer i Washington (IFPRI) og Oslo (NUPI).

Store endringer i de politiske og økonomiske rammevilkårene har skapt et stadig dårligere samsvar mellom eksisterende behov og etablerte internasjonale mekanismer og institusjoner. De internasjonale institusjoner på dette området ble stort sett etablert for 30–40 år siden, som svar på behov som eksisterte

En betydelig del av forskningen innenfor seksjonen er eksternt finansiert, i første rekke av Norges forskningsråd, Utenriksdepartementet og Statoil, i tillegg til enkelte utenlandske kilder (fra Danmark og Storbritannia i innværende år). Virksomheten innenfor seksjonen er flerfaglig (statsvitenskap, sosialantropologi, etnologi).

Aktiviteten i 2000

Blant NUPIs sentrale målsetninger for 2000/2001 er «å etablere utviklingsseksjonen som en førende gruppering i Norge på feltet utviklings- og bistandsanalyse gjennom nyrekruttering og økt inntjening». Videre er det en målsetning at dette skal gjøres gjennom å utvikle samarbeidet med andre seksjoner og programmer ved NUPI.

I løpet av første halvår ble seksjonen styr-

ket med to nye faste forskerstillinger: Borchgrevink begynte som seksjonsleder i april, og Eriksen begynte i mai/juni. En strategi for utviklingsseksjonen ble utarbeidet, med et tematisk fokus på bistandsanalyse og problemfeltet godt styresett/sivilt samfunn. I tråd med denne strategien arbeides det med å utvikle et strategisk instituttprogram rundt tematikken. I tillegg til seksjonens egne ressurser vil dette programmet også involvere forskere fra FN-programmet og seksjonen for internasjonal økonomi. I tillegg til å fokusere forskningen ved seksjonen er tanken med et slikt program også å legge grunnlaget for en styrket inntjening, både fra eksisterende finansieringskilder og fra nye som NORAD og Verdensbanken.

Problemstillinger knyttet til norsk og internasjonal bistandspolitikk har vært et sentralt forskningsfelt for seksjonen i løpet av året. Et viktig tiltak i denne sammenhengen

da. Dengang utgjorde matvarebistanden nærmere en fjerdedel av all bistand, knyttet til store, strukturelt betingede overskudd av matproduksjon. Utfordringen besto i å omforme et overskudd av mat i nord til utvikling i sør. På 1990-tallet utgjorde matvarebistanden bare en marginal del av bistanden og var i

stadig sterkere grad også blitt en usikker ressurs. Disse forhold brettes ut i denne boken, som framholder at behovet for institusjonell reform er påtrengende.

Boken konkluderer med at det fortsatt vil være behov for matvarebistand i tilknytning til menneskeskapte kriser og naturkatastrofer. Den finner

imidlertid at matvarebistand i tradisjonell forstand er en bistandsform som både er administrativt komplisert og kostbar med sikte på å fremme langsiktig, bærekraftig utvikling. Menneskelig sikkerhet («human security») oppstilles som en grunnleggende forutsetning for en menneskerett utvikling

og for den videre utviklingsprosessen. Det er innenfor dette konseptet forfatterne drøfter viktigheten av å sikre nok mat for dem som trenger den. For å sikre dette er det behov for vidtgående institusjonell reform. Enkelte av de multilaterale organisasjonene på dette område, f.eks. Verdens Matvareprogram, har

de senere år til en viss grad tilpasset sin struktur til den endrede situasjonen. Men disse tilpasninger imøtekommer langt fra det behov for grunnleggende institusjonell reform som er til stede. Eierne – regjeringene – må komme langt sterkere på banen enn hittil om dette skal kunne virkeliggjøres.

har vært prosjektet om endringer i internasjonal matvarebistand, som fra NUPIs side har vært ledet av Stokke. Prosjektet er gjennomført i samarbeid med Overseas Development Institute (ODI), og munnet ut i en bok redigert av Stokke og Edward Clay – *Food Aid and Human Security* (Frank Cass 2000). I forbindelse med lanseringen av boken ble det holdt et seminar ved NUPI i september. Prosjektet har vært finansiert av det norske, det britiske og det danske utenriksdepartementet. Se egen ramme for nærmere beskrivelse av dette prosjektet.

Ved seksjonen er det dessuten blitt arbeidet videre med prosjektet som i 1999 munnet ut i boken *Policy Coherence in Development Co-operation* (redigert av Stokke og Jacques Forster). Stokke presenterte papers rundt koherens-problematikken på konferanser i Spania (Santander) og Kina (Beijing), og de vil inngå som kapitler i bøker på henholdsvis spansk og kinesisk. Stokke arbeider dessuten videre på en monografi med arbeidstittel *The Dilemmas of Policy Coherence: Aspirations and Realities in Norway's Policies Towards Developing Countries*.

Et større prosjekt om FNs bistandsvirksomhet er også blitt innledet. Dette prosjektet – «International Development Assistance: the United Nations' Contribution» – inngår i det større programmet UNIHP – «United Nations' Intellectual History Project». Stokke vil stå for det norske bidraget til programmet, som skal kunne ut i en monografi som vil bli publisert av Indiana University Press. Prosjektet har fått støtte fra Norges forskningsråd fra og med 2001.

Borchgrevink har arbeidet med utviklin-

gen av et prosjekt som vil fokusere på bistand til landbrukssektoren og virkning av landbruksutvikling i form av fattigdomsreduksjon. Prosjektet har fått arbeidstittlen «Agriculture, Development Assistance and Poverty Alleviation: Cases from Selected Recipient Countries of Norwegian Aid», og vil fokusere på Tanzania og Nicaragua. I forbindelse med metodeutvikling for dette prosjektet var Borchgrevink to måneder ved International Food Policy Research Institute (IFPRI) i Washington DC. Oppholdet var finansiert av Norges forskningsråd.

Et siste tema det har vært arbeidet med innen bistandsfeltet, gjelder kondisjonalitet i de multilaterale organisasjonenes virksomhet. Eriksen har utviklet prosjektet «National Ownership in Theory and Practice: The Politics of Conditionality in UNDP and the World Bank». Prosjektet, som vil fokusere på disse institusjonenes politikk overfor India og Zimbabwe, har foreløpig ikke fått finansiering.

Et annet hovedforskningsfelt innen seksjonen har vært rettet mot regionale konflikter i Midtøsten og rundt Det kaspiske hav. Et prosjekt følger den interne utviklingen i Libanon, Syria og Jordan, med særlig vekt på forholdet til den politiske utviklingen i Israel. Et spesielt fokus har vært på Libanon, med særlig vekt på forholdene i området der den norske FN-kontingenten oppholdt seg, og virkningen dette langvarige engasjementet har hatt på lokalsamfunnene. Karamé, som har drevet forskning i Libanon gjennom en årreke, er ansvarlig. En omfattende formidlingsvirksomhet har vært drevet i tilknytning til dette prosjektet.

Karamé har også arbeidet med et bredere

prosjekt om kjønnspektivet i analyse av konflikter i ulike faser. I denne forbindelse er det blitt arrangert en seminarrekke i samarbeid med PRIO. Denne munnet ut i en boken: *Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies*, redigert av Karamé og Tryggestad (se FN-programmet). Tematikken er videreført i form av et samarbeid med FAFO. Tiltakene har vært finansiert av UD.

En del av seksjonens forskning har fokusert på den politiske utviklingen rundt Det kaspiske hav, med spesiell vekt på islamistiske strømninger. Dette arbeidet, som er finansiert av Norges forskningsråd, har vært ledet av Heradstveit, og har bestått av to delprosjekter. Det første fokuserer på Aserbajdsjan. En studie tar for seg vestlige oljeselskapers engasjement i landet, og hvordan dette påvirker den innenrikspolitiske utviklingen i forhold til demokratisering, nasjonalisme og politisk stabilitet. Denne ble sluttført i løpet av året og er publisert som NUPI-rapport: *Elite Perceptions of Ethical Problems Facing the Western Oil Industry in Azerbaijan: An Analysis Based on Fieldwork in Baku*. Prosjektet har også resultert i en artikkel i *Internasjonal Politikk*: «Tautrekkinga mellom diktatur og demokrati i Aserbajdsjan».

Et annet delprosjekt tar for seg Irans rolle som en regional maktfaktor. Heradstveit har gjennomført en intervjuundersøkelse blant politiske eliter i Teheran, og foreløpig er en artikkel publisert: «Iran – reformer eller kaos?»

(*Internasjonal Politikk*). Et fokus er på hvordan landets politikk påvirkes av interne stridigheter, særlig forholdet mellom konservative og mer demokratisk orienterte fraksjoner.

Også Visser har arbeidet med Iran, med spesielt fokus på betydningen av politisk islam for utenrikspolitikken, og regimets forhold til sjia-muslimske miljøer i Irak og Aserbajdsjan. Visser har i tillegg arbeidet videre med sitt doktorgradsprosjekt om irakisk politikk, som nå er inne i avslutningsfasen.

Innen seksjonen har det vært avlagt to doktorgrader. Borchgrevink forsvarte sin avhandling i sosialantropologi i mai. Avhandlingen (*Clean and Green: Morality and Knowledge in a Philippine Farming Community*) analyserer hvordan lokal kunnskap og moralske ideer er med på å forme økonomiske relasjoner, teknologisk utvikling og politiske prosesser i et småbondesamfunn på Filippinene. Eriksen forsvarte sin avhandling i statsvitenskap. Denne har tittelen *Close Links and Blurred Boundaries: Council and Community in a Tanzanian and a Zimbabwean District* og analyserer og sammenligner forholdet mellom lokale myndigheter og det sivile samfunn i disse to afrikanske landene.

To hovedfagsstudenter har vært tilknyttet seksjonen som studentstipendiater. Bertinussen (antropologi) har arbeidet med palestinske kvinner i Gaza, og Sæverud (statsvitenskap) har skrevet om oppgjør med menneskerettsbrudd i Chile.

Leder
Medarbeidere
Studentstipendiater

Axel Borchgrevink
Stein Sundstøl Eriksen, Marianne Heiberg, Daniel Heradstveit, Kari Karamé, Olav Stokke, Reidar Visser
Gudrun Bertinussen, Ingvild Sæverud

Informasjonsavdelingen og formidlingen ved NUPI

Bakgrunn

Forskningen har en generell plikt til å dele sin kompetanse med allmennheten, og kravene om at forskningen synliggjør sine resultater øker. Gjennom sin todelte formålsparagraf som inkluderer både forskning og informasjon, har NUPI en særlig klart formulert formidlingsplikt, og informasjonsvirksomheten her står i en særstilling sammenlignet med tilsvarende forskningsinstitutter.

Informasjonsavdelingen støtter opp om forskningsaktiviteten gjennom seminarer, pressekontakt, bibliotekjenester, redigering og språkbearbeiding, og tar også initiativ til og utfører egne tiltak i skjæringspunktet mellom forskning og informasjon. Det er informasjonsavdelingen som redigerer og publiserer NUPIs nettsted.

Flere av medarbeiderne ved NUPI driver også egen formidling, blant annet i form av undervisning og veiledning ved universiteter og høyskoler.

Aktiviteten i 2000

Mediekontakt

Forskningsmedarbeiderne ved NUPI har i 2000 som tidligere vært godt synlige i avisenes og etermedienes utenriksdekning, til dels også utenfor landets grenser. Valg i Russland, Serbia og USA, spørsmålet om fortsatte

FN-sanksjoner mot Irak samt Norges inntreden i FNs sikkerhetsråd er eksempler på saker der NUPIs medarbeidere det siste året har satt sitt preg på debatten, ikke minst gjennom over 300 kommentarer, kronikker, anmeldelser o.l. i presse og tidsskrifter.

I 2000 ble det utarbeidet en omfattende informasjonsplan for NUPI. Et bærende element i denne planen er at informasjonsavdelingen i større grad enn før vil bruke sin faglige kunnskap i informasjons- og medie-spørsmål til å utvide sin rolle som rådgiver overfor NUPIs forskerstab i møte med mediene. Dette innebærer blant annet at avdelingen vil tilstrebe å drive aktiv rådgivning om tematikk, tidspunkt og form på kronikker og andre utspill i mediene.

En aktiv mediestrategi åpner også for andre typer initiativ fra informasjonsavdelingens side. Blant annet utarbeidet informasjonsavdelingen i 2000 i samarbeid med Russlandssenteret og FN-programmet informasjonspakker i forbindelse med valgene i Russland og på Balkan. Viktigste i disse informasjonspakkene var et sett med notater om situasjonen i de angjeldende landene.

Publikasjoner

NUPI gikk inn i år 2000 med ny grafisk profil, som gir NUPIs publikasjoner et rent og tidsmessig uttrykk. I løpet av året er denne profilen

blitt tatt i bruk i alle naturlige sammenhenger, fra papirpublikasjoner via seminarinnbydelser og visittkort til nettstedet. Alle NUPIs bøker, rapporter og notater er nå i den nye profilen.

I 2000 begynte avdelingen også arbeidet med å bygge opp kompetanse på de teknologiske og juridiske sidene ved elektronisk publisering av forskningsarbeider. Gjennom NUPIs informasjonsplan ble det slått fast at for et lite forlag som NUPI-forlaget er det ideelt med en kombinasjon av elektronisk publisering og såkalt *publishing-on-demand*, som gjør det mulig å trykke småskalaopplag og etterbestille ved behov.

I 2000 ble det utgitt åtte bøker (conference proceedings), fire rapporter og fire notater på eget forlag, og NUPI-medarbeidere skrev eller redigerte elleve bøker og rapporter på andre forlag/ved andre institusjoner. Videre bidro NUPI-medarbeidere med sju artikler i nordiske og internasjonale tidsskrifter med fagfellevurdering og 15 artikler i norske tidsskrifter, hvorav 12 med fagfellevurdering. Det ble skrevet i alt 45 kapitler eller artikler i bøker, lærebøker, konferanserapporter og allmenn-tidsskrifter, og det ble utarbeidet i alt 25 notater og utredningsarbeider. I tillegg har NUPI-medarbeidere bidratt med ca. 70 foredrag og papers, og nærmere 150 kortere formidlingsarbeider, hvorav en betydelig del utgjøres av artikler på NUPIs webside.

NUPI-tidsskrifter og artikkelserier

NUPIs tidsskrifter bidro også i 2000 til en positiv profilering av virksomheten ved instituttet. Men 2000 ble samtidig preget av problemene med omlegging til nytt abonnements-

system. Det er derfor vanskelig å presentere presise abonnenttall for tidsskriftene *Internasjonal politikk* (IP) og *Forum for Development Studies* samt artikkelserien *Hvor hender det?* (HHD). Opplysningene under gir imidlertid et tilnærmet riktig bilde av status.

For IPs del anslår vi at abonnenttallet lå på drøyt 1550 ved utgangen av 2000. Av disse gikk rundt 130 til land utenfor Norge, hovedsakelig til Norden. Skogan forlot redaktørstolen etter fem år, og Nustad debuterte som redaktør ved å lose årets siste nummer vel i havn. *Forum for Development Studies*, som utgis i samarbeid med Norsk forening for utviklingsforskning (NFU), lå ved utgangen av året anslagsvis noe under 650 abonnenter. Som et spesialisert akademisk fagtidsskrift har *Forum* god spredning. Redaktør Stokke videreførte arbeidet med å befeste *Forum* som et anerkjent fagtidsskrift med streng kvalitetskontroll, blant annet gjennom fagfellevurdering og profesjonell språkvask.

Artikkelserien *Hvor hender det?* (HHD), som redigeres av Windheim og retter seg mot videregående skole, presse, NGOer, byråkrater og næringsliv, kom ut med 24 numre i 2000. Årgangen 1999–2000 endte i mai på like under 5000 abonnenter, en svak nedgang fra året før. Fra år 2000 har det funnet sted en omfattende omlegging i publikasjonens utseende og form, blant annet som ledd i tiltak for å møte nedgangen i tallet på abonnenter.

Gjennom året har vi også sett framveksten av tre artikkelserier på internett med aktualitetskommentarer og forskning bearbeidet for et bredere publikum (se under internett som alternativ formidler). I tillegg til snart 150 HHD-artikler på nett finner vi også nær 100

slike artikler. Dette er publikasjoner som bare foreligger i nettversjon.

Nettstedet

I løpet av 2000 er NUPIs hjemmeside, www.nupi.no, lagt helt om. Alle filene er i ferd med å komme inn under den nye profilen. Det har også skjedd en mindre synlig bedring med ny webserver. Dette har bedret omverdenens tilgang til NUPIs nettsted betydelig og gjør nettstedet atskillig mer anvendelig som formidlingskanal for NUPI.

NUPIs informasjonsavdeling har i 2000 også driftet databasen *Kompetansekatalog for forskning på internasjonale forhold*. Dette er et samarbeidsprosjekt med åtte andre institutter i denne delen av instituttsektoren.

NUPI har en sekretariatfunksjon finansiert av samarbeidspartnerne.

Seminarer

NUPI arrangerte i 2000 rundt 70 større og mindre seminarer innenfor alle NUPIs fagfelter. Tolv av disse var arrangementer som strakk seg over en hel dag eller mer. Gjennom året blir dette et snitt på 1,3 i uken. Seminarer spenner fra de mindre og teoritunge, noen ganger interne, som først og fremst er beregnet på spesielle fagmiljøer, til de store seminarer med bred appell og stort publikumsoppmøte. Ikke minst seminarer med Finlands president Tarja Halonen, Tyrkias statsminister Bülent Ecevit og Russlands tidligere statsminister Viktor Tsjernomyrdin var

Internett som alternativ formidler

NUPIs medarbeidere kommenterer svært ofte internasjonale begivenheter, og NUPIs prosjekter får ofte bred presentasjon i nyhetsmediene. Likevel er det mye relevant og interessant forskning som aldri kommer på nyhetsmedienes dagsorden, men som det likevel er interesse for hos publikum.

Med internett har NUPI og tilsvarende institusjoner fått en rask og enkel formidlingskanal som er et alternativ til pressedekning, spesielt når vi retter oss mot mål-

grupper som er aktivt interessert i det vi har å tilby. NUPI legger derfor økende vekt på å bearbeide den kompetansen som finnes på NUPI for publisering på nettet. I 2000 har vi gjort fruktbare forsøk med to nye former for nettinformasjon og vil fortsette å utvikle denne typen tiltak.

Den største nettsatsingen fra NUPIs side i 2000 var etableringen av et nettsted om Norges kandidatur til FNs sikkerhetsråd. Faglig var dette et samarbeid mellom NUPI, særlig NUPIs FN-pro-

gram, og FN-sambandet i Norge, med tilhold på NUPIs hjemmeside. Programkoordinator Kirsti Svenning ved NUPIs FN-program var redaktør, i tett samarbeid med FN-programets leder Torunn Tryggestad. Informasjonsavdelingen bidro med teknologisk og informasjonsfaglig bistand, og andre representanter fra FN-programmet var involvert som bidragsyttere til nettstedet.

Nettstedet skulle fungere som et forum for åpen og kritisk debatt og en kilde til

faktaorientert informasjon. Mye arbeid ble lagt ned i å få fremskaffet den nødvendige bakgrunnsinformasjon og å holde nettstedet kontinuerlig oppdatert.

Nettstedet må sies å ha vært svært vellykket sett ut fra dets forutsetninger. I perioden fra lanseringen 16. august til 16. oktober (tre dager etter FN-valget) hadde nettstedet 1449 treff. 78% av treffene gikk direkte på nettadressen, noe som viser at nettstedet ble brukt aktivt av målgruppene i den aktuelle perioden.

En annen nyskaping på NUPIs hjemmeside er de tre artikkelseriene *Amerik@brev*, *Russland i dag* og *FOKUS fra FN-programmet*. Ideen oppsto et drøyt år før det amerikanske valget, da NUPIs USA-ekspert Svein Melby bestemte seg for å gå nye veier innen forskningsformidling. Han etablerte en fast ukentlig kommentarartikkel om amerikansk politikk på NUPIs hjemmeside og kalte den *Amerik@brev*.

Siden september 1999 har det blitt over 50 *Amerik@brev* om

gjenstand for stor interesse utenfra. Det samme gjaldt lanseringene av nettsiden om Norge i FNs sikkerhetsråd og NUPIs globaliseringsrapport. En del av seminarene er samarbeidsprosjekter med andre institusjoner eller departementer.

De fleste NUPI-seminarer er åpne for alle. NUPI har et stort antall kontakter som mottar informasjon om våre seminarer. I 2000 fikk vi på plass en ny og effektiv adressedatabase, som blant annet har satt oss i stand til å invitere pr. e-post. I løpet av året som har gått har vi også registrert en økende interesse for våre arrangementer blant grupper som ikke før har besøkt NUPI så hyppig.

NUPI-biblioteket

NUPIs bibliotek er i nasjonal og nordisk sammenheng et viktig spesialbibliotek for internasjonale spørsmål. Ved utgangen av år 2000 hadde biblioteket en boksamling på ca. 23 300 titler, 400 løpende tidsskrifter og 40 aviser. Av bøkene er ca. 3000 fra Johan Jørgen Holsts samling.

Det ble i løpet av året lagt inn ca. 700 bøker, 800 rapporter og 3300 artikler på databasen.

Det nye windowsbaserte biblioteksystemet Tidemann har vært i bruk hele året, men mye arbeidstid har likevel gått med til omleggingsarbeid, og det gamle systemet har fortsatt måttet benyttes en god del.

I løpet av 2000 har NUPIs bibliotek lånt ut ca. 3000 bøker, rundt 1000 av disse til eksterne

en rekke spørsmål i amerikansk politikk, fra Bush, Gore og Clinton via amerikanske vippestater og USAs forhold til Russland og Kina. De siste par månedene før valget oppholdt Melby seg i USA og kunne gi kommentarene enda mer koloritt og nærhet.

Informasjonsavdelingen så raskt at dette var en modell til etterfølgelse også for andre forskere på NUPI. Senter for Russlandsstudier etablerte sitt *Russland i dag*, som Russland-forskerne alternerer om å skrive hver 14. dag.

FN-programmet etablerte sitt *FOKUS fra FN-programmet*, som i det året det har eksistert, har omhandlet alt fra sanksjoner i Irak til valg i Zimbabwe. Flere omfattende valgotater om Russland og Balkan er også lagt ut sammen med disse kommentarartiklene.

Fra tid til annen benytter også NUPIs forskere anledningen til å gå utenom nyhetsdagsordenen og i stedet presentere mer «tidløs» forskning i disse artikkelseriene. Vi har både kunnet presentere forskning

om kjønn og konflikt, og innspill fra forskerdebatten om utvikling, fattigdom og bistand, og betraktninger over hvordan spørsmålet om retten til land og vann i Finnmark er et godt eksempel på hvordan internasjonale normer setter forholdsvis snevre rammer for utformingen av nasjonal politikk. Alt dette illustrerer at internett er en meget tjenlig kanal for å spre informasjon om norsk utenrikspolitikk og internasjonale forhold.

Selv om vi beskriver

internett som en alternativ formidlingskanal, er internettpublisering og pressedekning selvsagt ikke på noen måte gjensidig utelukkende. Arbeidet med FN-nettsiden genererte stor mediepågang og fokus på FN-programmet, og flere av programmets medarbeidere ble mye brukt av radio, TV og aviser for å kommentere norsk FN-politikk generelt og Norges sikkerhetsråds kampanje spesielt. Samtidig med at Svein Melby kommenterte den amerikanske valgkampen i

Amerik@brev, var han også jevnlig å se som USA-kommentator i norske nyhetsmedier. Både når det gjelder tidløse og nyhetsaktuelle temaer er dermed nettstedet som FN-nettsiden og artikkelseriene *Amerik@brev*, *Russland i dag* og *FOKUS fra FN-programmet* et tilbud til journalister såvel som andre målgrupper, et sted hvor man enkelt og greit kan hente løpende informasjon om NUPIs kompetanse.

brukere. Fra andre bibliotek er det lånt inn rundt 1000 publikasjoner og bestilt/mottatt 200 artikler. Oppgangen i innlånt litteratur avspeiler økningen av stipendiater ved instituttet.

I februar ble det igangsatt et samarbeid mellom de tre bibliotekene på NUPI, svenske SIPRI og UI med felles registrering av tidsskriftartikler og oppbygging av felles emneordoversikt.

Også NUPI-biblioteket har i 2000 drevet kompetanseoppbygging samt utvikling av ordninger for elektronisk publisering. NUPI har videreført sitt samarbeid med NorDoc (Nordisk arbeidsgruppe for u-landsdokumentasjon), med hovedvekt på elektroniske ressurser i biblioteket/Det digitale bibliotek/NorDoc-basen. NorDoc-basen er et prosjekt der NUPI skal delta med input av artikler med u-landsrelevans, sammen med CMI, CUF, MS og NAI. Gustavsson og Hermansen har også deltatt på møter arrangert av Swets om elektronisk publisering.

Skolevirksomhet

Også i 2000 har Windheim fungert som ansvarlig for skolebesøksordningen. Tallet på besøkende skoleklasser er som i 1999, om lag 22 klasser.

Windheim arbeidet gjennom deler av høsten 2000 med webprosjektet «Norge i verden»

for Utenriksdepartementet. Han var prosjektansatt for å utarbeide og tilrettelegge dette nye undernettsstedet på Utenriksdepartementets nettsted på ODIN.

Interninformasjon

I år 2000 har det skjedd en betydelig styrking av interninformasjonen på NUPI, noe som er svært viktig i arbeidet med å skape en vel fungerende organisasjon. Hovedpilaren i denne styrkingen er en omlegging av NUPIs intranett, med internavisen NUPI-nytt som intranettets viktigste stolpe og dessuten ansikt utad. Internavisen blir oppdatert daglig av NUPI-nytt-redaktør Harket og inneholder det meste av nyheter som angår NUPI og NUPI-ansatte, fra forskningspolitiske signaler til nyansettelser. Intranettet er dessuten også blitt bygd ut til å inneholde opplysninger om alt fra NUPIs økonomisystemer via alle nødvendige skjemaer til elektroniske presseklipp og brukermanualer for IKT-utstyr.

En annen viktig bestanddel i styrkingen av interninformasjonen er innføringen av introduksjonskurs. Disse kursene er et samarbeid mellom informasjons- og administrasjonsavdelingen og er særlig beregnet på nyansatte og medarbeidere med prosjektlederansvar. Til kursene er det utarbeidet en intern håndbok for NUPI, som også ligger på intranettet.

Leder
Medarbeidere
Sivilarbeider

Birgitte Kjos Fonn
Ole Dahl-Gulliksen, Tore Gustavsson, Hilde T. Harket, Hazel Henriksen, Dagfrid Hermansen, Liv Høvik, Tone Strand Muss, Jan Risvik, Vibeke L. Sand, Eilert Struksnes, Ivar Windheim
Anders Nielsen

Administrasjonen

Bakgrunn

NUPIs administrasjon har ansvaret for instituttets økonomi, drift og personalarbeid. Administrasjonen har til oppgave å

- ▼ utvikle og tilrettelegge gode rutiner for økonomistyring
- ▼ sørge for at lokaler, IT-systemer og administrative rutiner er hensiktsmessige og organisert slik at arbeidet blir mest mulig effektivt, og at arbeidsmiljøet blir godt
- ▼ utvikle gode personaladministrative rutiner i tråd med lov- og avtaleverk

Aktiviteter i 2000

Administrasjonen har i 2000 ledet arbeidet med å ferdigstille rutiner og regelverk innenfor økonomistyring og på det personaladministrative området. Med disse reglementene på plass er NUPI sikret kontinuitet i saksbehandlingen, åpenhet og forutsigbarhet i systemene, og dermed også en felles forståelse for hvilke rettigheter og krav som er knyttet til de ulike saksområder.

Konkret er følgende rutiner/avtaler vedtatt:

Personalreglement

- ▼ regulerer tilsettingsforhold, herunder saksbehandlingsrutiner ved kunngjøring

av nye stillinger, innstilling og tilsetting, oppsigelse og avskjed, samt regler knyttet til permisjoner osv.

Lokal lønnspolitikk

- ▼ danner fundamentet for så vel lokale lønnsforhandlinger som for den lønnfastsettelse som foretas ved tilsetting. Kriteriene for lønnfastsettelse er fastlagt langs to dimensjoner; på stillingsnivå (kompetansenivå, ledelsesfunksjoner og ansvarsnivå) og personnivå (vitenskapelig produksjon og publisering, prosjektakkvisisjon og veiledning/kvalitetssikring). Stillinger og lønnfastsettelse er definert i forhold til statens lønnsplaner. I tråd med fleksibiliteten i det statlige lønnssystemet er det også lagt inn en bonusordning, der publisering i tidsskrifter gir en engangsutbetaling som varierer med anerkjennelsen av tidsskriftet.

Helse-, miljø og sikkerhetssystem

- ▼ systematiserer HMS-arbeidet ved instituttet. Dette inkluderer bl. a. plassering av ansvar, avviksprosedyrer, vernerunder og prosedyrer for en kontinuerlig overvåking av det fysiske og psykososiale arbeidsmiljø.

Hovedregler for økonomiforvaltningen

- ▼ plasserer ansvarsforhold og delegerer myndighet i økonomiforvaltningen med det formål at instituttet skal oppnå de planlagte faglige og økonomiske resultater på en mest mulig effektiv måte, og slik at budsjettansvarlig til enhver tid kan ha den nødvendige oversikt over den finansielle situasjon.

Samtlige rutiner og avtaler er lagt ut på NUPIs intranett, slik at en oppdatert versjon til enhver tid skal være tilgjengelig for samtlige ansatte.

Av øvrige aktiviteter kan nevnes at det på IT-siden foregår en kontinuerlig oppgradering av maskinparken. I tillegg er det installert nytt internt nettverk som vil sørge for større driftssikkerhet.

Et dyrt lønnsoppgjør og den høye andelen doktorgradsstipendiater er andre momenter som har bidratt til å svekke resultatet. Dette skyldes at størrelsen på stipendene fra Norges forskningsråd knapt dekker de rene lønnskostnadene, mens dekning av stipendiatenes andel av infrastrukturen må hentes inn på annen måte.

Det ble i alt utført 64,1 årsverk ved NUPI, dvs. tilnærmet identisk med fjoråret. Årsverkene fordeler seg med 34,4 forskerårsverk og 19,1 knyttet til informasjon, bibliotek og administrasjon. Videre stod studentstipendiater og sivilarbeidere for henholdsvis 7,7 og 2,9 årsverk. Antall årsverk utført av kvinner var 24,3, og 39,8 ble utført av menn, mot henholdsvis 19,2 og 44,6 i fjor.

Økonomi og personale

Økonomien totalt sett kan anses som akseptabel, med en egenkapital på 2.029 millioner kroner, men 2000 ga et negativt driftsresultat. Det skyldes flere forhold. Men selv om eksterne inntekter utgjorde 57% av de totale inntektene, er det først og fremst en ytterligere styrking av den eksterne inntjeningen som er nødvendig for at vi skal kunne nå vårt mål om å øke egenkapitalen med 20% årlig.

Leder Medarbeidere

Grete Thingelstad
Jonny Andreassen, Cynthia Ezebuio, Pål Godard, Torill Egge Grung, Hilde Totland Harket, Margareta Håkansson, Liv Høivik, Anne Isene, Elin Olaisen, Tor Arne Rysstad, Kirsti Svenning, Inger Berit Tjølsen

Bibliografi 2000

Bøker og rapporter

Norske forlag

Bendiksby, Trygve

Justice and Cultural Diversity in Guatemala. An Analysis of the Rights of Ethnic Groups in Guatemala Based on Two Liberal Approaches to Justice in Multicultural Democracies, NUPI-rapport nr. 255, Oslo: NUPI, 89s.

Blakkisrud, Helge and Christina Brookes, eds.

Facing the New Millennium. Russian–Norwegian Relations in a Changing World, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 72s.

Blakkisrud, Helge and Karsten Korbøl, eds.

From 'Velvet Revolution' to European Integration. Central European Developments and Prospects, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 88s.

Dale, Geir, Henrik Thune og Kjetil Visnes m.fl., red.

Grenser for alt. Kritiske perspektiver på norsk utenrikspolitikk, Oslo: Spartacus, 280s.

Devold, Thomas

Mot demokratisk konsolidering i Russland? En studie av politisk kultur og demokratisering i det post-sovjetiske Russland, NUPI-rapport nr. 254, Oslo: NUPI, 88s.

Eriksen, Stein Sundstøl

Close Links and Blurred Boundaries: Council and Community in a Tanzanian and a Zimbabwean District, thesis for the dr.polit. degree, Oslo: Department of Political Science/University of Oslo, 267s.

Godzimirski, Jakub M., ed.

New and Old Actors in Russian Foreign Policy, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 221 s.

Heradstveit, Daniel

Elite Perceptions of Ethical Problems Facing the Western Oil Industry in Azerbaijan, NUPI-rapport nr. 256, Oslo: NUPI, 63s.

Holmen, Bengt og Ståle Ulriksen

Norden i felt: På oppdrag for FN og NATO, NUPI-rapport nr. 257, Oslo: NUPI, 65s.

Isachsen, Arne Jon

Borte bra? Samfunnsøkonomiske betraktninger, Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 127s.

Karamé, Kari H. and Torunn L. Tryggestad, eds.

Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies, Oslo: NUPI and PRIO, 165s.

Klevberg, Håvard, red.

Militærmaktseminaret 1999. Bruk av militærmakt i det 21. århundre, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 88s.

Melchior, Arne, Kjetil Telle og Henrik Wiig

Globalisering og ulikhet – Verdens inntektsfordeling og levestandard 1960–1998, Aktuelle utenrikspolitiske spørsmål, Rapport 6a, Oslo: Utenriksdepartementet, 124s.

Melchior, Arne, Kjetil Telle and Henrik Wiig

Globalisation and Inequality – World Income Distribution and Living Standards, 1960–1998, Studies on Foreign Policy Issues, Report 6b, Oslo: Ministry of Foreign Affairs, 42s.

Neumann, Iver B., red.

Maktens strateger, Oslo: Pax, 239s.

Osland, Kari Margrethe, red.

Sørpolitikens plass i et utenrikspolitisk helhetsspektiv, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 106s.

Semb, Anne Julie

Sovereignty Challenged: The Changing Status and Moral Significance of Territorial Boundaries, thesis for the dr. polit. degree, Oslo: Department of Political Science/ University of Oslo, 234s. (div.pag.)

Sæter, Martin and Sefa Martin Yürükel, eds.

Turkey in a Global-Local Perspective, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, 93s.

Windheim, Ivar

I samfunnet 4. Lærebok i samfunnskunnskap, studieretningsfag VK2, Internasjonal politikk, 4. utgave. Oslo: Aschehoug, 246s.

Øverland, Erik F., red., T.**Høviskeland, E. Dokk Holm,****Iver Neumann, medforf.**

Norge 2030. Fem scenarier om offentlig sektors framtid, Oslo: Cappelen, 310s.

*Nordiske og internasjonale forlag***Clay, Edward and Olav Stokke, eds.**

Food Aid and Human Security, London: Frank Cass, EADI Book Series 24, 407s.

Eide, Espen Barth, ed.

Western Balkans Post-Conflict Prevention: The Security Dimension of Western Balkans Stabilisation, Final Report, Ebenhausen/Brussels: Stiftung Wissenschaft und Politik/Conflict Prevention Network, 58s.

Eriksen, Tore Linné, ed.

Norway and National Liberation in Southern Africa, Uppsala: Nordiska Afrika-institutet, 416s.

United Nations Regional Centre for Peace and Disarmament in Africa

The Making of a Moratorium on Light Weapons, Lomé/Oslo: The Centre/ NUPI/NISAT, 117 s.

Øverland, Indra

Politics and Culture among the Russian Sami: Leadership, Representation and Legitimacy, PhD, University of Cambridge, 343s.

Artikler i tidsskrifter*Norske tidsskrifter***Angell, Valter**

«Sur nedbør i Norge og Asia», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 3, s. 409–434.

Eide, Espen Barth

«NATO's Kosovokrig – ett år etter», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 1, s. 27–62.

Flæte, Jan

«Kampen om å definere den russiske intelligentsia», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 4, s.43–52.

Heradstveit, Daniel

«Iran – reformer eller kaos?», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 4, s. 583–613.

Heradstveit, Daniel

«Tautrekkinga mellom diktatur og demokrati i Aserbajdsjan», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 2, s. 195–213.

Isachsen, Arne Jon

«Felles mynt i Europa: Erfaringene så langt og utsiktene fremover», Sosialøkonomen, vol. 54, nr. 5, s. 16–21.

Isachsen, Arne Jon

«Suksess eller fiasko for euroen?», Tidens Tegn, vol. 8, nr. 3, s. 24–26.

Lodgaard, Sverre

«EUs utvidelse – konsekvenser for norsk utenrikspolitikk», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 4, s. 615–626.

Maurseth, Per Botolf

«Europeiske regioner – konvergens eller divergens», Norsk Økonomisk Tidsskrift, vol. 114, nr. 1, s. 65–86.

Neumann, Iver B.

«Hvilke kriser kan Norge stå overfor de neste tyve årene?», Norsk Militært Tidsskrift, vol. 169, nr. 1, s. 12–16.

Neumann, Iver B.

«Mikhail Bakhtin – dialogiseringen av personen», Nytt Norsk Tidsskrift, vol. 17, nr. 3, s. 294–306.

Nustad, Knut

«Formell utvikling og uformelle strategier: et post-apartheid utviklingsprosjekt», Norsk Antropologisk Tidsskrift, vol. 11, nr. 3, s. 212–226.

Røste, Ole Bjørn

«Hva bestemmer utformingen av valutaområder? Om betydningen av tillit mellom partnerne i valutaunioner», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 3, s. 385–407.

Semb, Anne Julie

«En apologi for normativ argumentasjon om krigføring. Michael Walzers Just and Unjust Wars: A Moral Argument with Historical Illustrations», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 3, s. 455–473.

Thune, Henrik

«Den andre Golfkrigen – om sanksjoner og stormaktsrivalisering i Irak», *Internasjonal Politikk*, vol. 58, nr. 3, s. 327–355.

Nordiske og internasjonale tidsskrifter**Borchgrevink, Axel**

«The Power of the Anting-anting», *Pilipinas*, vol. 34, nr. 34. (Spring), s. 1–28.

Bjørge, Tore

«Retorisk analyse som kritisk virksomhet», *Rhetorica Scandinavica*, nr. 15, s. 48–59.

Godzimirski, Jakub M.

«Russian Security Concepts 1997–2000. A Comparative Study», *European Security*, vol. 9, nr.4, s. 73–91.

Neumann, Iver B.

«Diskursens materialitet», *Dansk sociologi*, vol. 11, nr. 4, s. 27–46.

Neumann, Iver B. and Mike Williams

«From Alliance to Security Community: NATO, Russia and the Power of Identity», *Millennium*, vol. 29, nr. 2, s. 357–387.

Neumann, Iver B.

«State and Nation in the 19th Century: Recent Research on the Norwegian Case», *Scandinavian Journal of History*, vol. 25, nr. 3, s. 239–260.

Semb, Anne Julie

«The New Practice of UN-Authorized Interventions: A Slippery Slope of Forcible Interference?», *Journal of Peace Research*, vol. 37, nr. 4, s. 469–488.

Artikler i bøker, rapporter og antologier**Norske forlag****Bjørge, Tore, medforf.**

«Foreldrearbeid i prosjekt Exit – Ungdom ut av voldelige gjenger» i Odd Arild Haljem og Einar Vetvik, red., *Barn i Norge år 2000, årsrapport om barn og unges psykiske helse*, Oslo: Voksne for barn/Diakonhjemmets høyskolesenter, s. 33–41.

Bjørge, Tore

«Om gjenger» i Utenfor, men hjemme – innvandrerungdom i storbyen, konferanserapport, Oslo: Norges forskningsråd, s. 61–68.

Carlsnaes, Walter

«Summing Up: A European View», Godzimirski, Jakub M., ed., *New and Old Actors in Russian Foreign Policy*, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 221–227.

Eide, Espen Barth

«Det multinasjonale system: Rom for utvikling og handlingsrom for Norge og landene i sør» i Osland, Kari M., red., *Sørpolitikens plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv*, Oslo: NUPI, s. 87–94.

Flikke, Geir

«The Peoples' Orchestra: The Fifth State Duma and Identity Policies», Godzimirski, Jakub M., ed., *New and Old Actors in Russian Foreign Policy*, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 99–120.

Godzimirski, Jakub M.

«Preface», Godzimirski, Jakub M., ed., *New and Old Actors in Russian Foreign Policy*, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 5–12.

Isachsen, Arne Jon

«Felles mynt i Europa» i Revang, Ø., red., *Med BI fra aftenskole til vitenskapelig høyskole*, Festskrift til Gerson Kommisars 80-årsdag, s. 222–229.

Isachsen, Arne Jon

«Vil forskjellene øke?», i *Statistisk, Økonomisk, Samfunnspolitisk 1925–2000*, Oslo: Landsorganisasjonen i Norge, s. 33–43.

Karamé Kari H. and Torunn L. Tryggestad

«Introduction», *Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies*, Oslo: NUPI and PRIO, s. 5–15.

Klevberg, Håvard

«Militærmakt som politisk instrument – Norsk sikkerhetspolitikk uten strategi» i Klevberg, Håvard, red., *Militærmaktseminaret 1999. Bruk av militærmakt i det 21. århundre*, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 35–51.

Lodgaard, Sverre

«En verdiorientert sørpolitikk og en interessebasert utenrikspolitikk», i Osland, Kari M., red. i *Sørpolitikens plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv*, s. 29–39.

Lodgaard, Sverre

«Preface», Sæter, Martin and Sefa MartinYürükel, eds.,

Turkey in a Global-Local Perspective, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 5–9.

Lodgaard, Sverre

«Regional Cooperation Structures, Part Two», i Blakkisrud, Helge and Christina Brookes, eds., Facing the New Millennium. Russian–Norwegian Relations in a Changing World, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 45–49.

Neumann., Iver B.

«From military alliance to security community? Russia and NATO in the 1990s», Burgess, Peter and Ola Tunander, eds., European security identities: contested understandings of EU and NATO, PRIO report 2/2000, Oslo: PRIO, s. 103–118.

Neumann, Iver B. og Inger Johanne Sand

«Maktens utfoldelser» i Neumann, Iver, red., Maktens strateger, Oslo: Pax, s. 9–24.

Neumann, Iver B.

«Nye aktører og arenaer i internasjonal politikk på 1990-tallet» i Osland, Kari, red., Sørpolitikkens plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 61–78.

Nustad, Knut

«Lesoto», Afrikanere om Afrika: Fellesrådets Afrika-årbok 2000–2001, Oslo, Solidaritet, s. 285–286.

Semb, Anne Julie

«Menneskerettigheter – fra håp til virksomt redskap i internasjonal politikk» i Bal-

derheim, Harald, Bernt Hagtvet og Knut Heidar (red.), Statsvitenskapelig utsyn: Politiske tema og tenkemåter i en oppbruddstid, Kristiansand: Høgskoleforlaget.

Skogan, John Kristen

«NATO – Historie og fremtid», P2 Akademiet Q, Oslo: NRK Kultur, s. 157–167.

Sæter, Martin

«Place and Role of Turkey in the Perspective of EU Enlargement» i Martin Sæter and Sefa MartinYürükel, eds., Turkey in a Local-Global Perspective, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 11–20.

Thune, Henrik

«Kriger og grenser. Jakten på internasjonal politikk» i Dale, Geir, m.fl., red., Grenser for alt. Kritiske perspektiver på norsk utenrikspolitikk, Oslo: Spartacus, s. 11–44.

Thune, Henrik og Torgeir Larsen

«Utenrikspolitikk uten software. En teori om omdømme, populisme og andre trekkrefter i små staters utenrikspolitikk» i Dale, Geir, m.fl., red., Grenser for alt. Kritiske perspektiver på norsk utenrikspolitikk, Oslo: Spartacus, s. 70–89.

Ulriksen, Ståle

«Forsvarets plass i norsk identitet» i Klevberg, Håvard, red., Militærmaktseminaret 1999. Bruk av militærmakt i det 21. århundre, Conference Proceedings, Oslo: NUPI, s. 53–69.

Visnes, Kjetil

«Skaff folket et talerør – suverenitet og stat i norsk bistandsdiskurs» i Dale, Geir, m.fl., red., Grenser for alt. Kritiske perspektiver på norsk utenrikspolitikk, Oslo: Spartacus, s. 90–118.

Nordiske og internasjonale forlag

Bjørgo, Tore

«Främlingsfientliga ungdomsgång: våldsförövare, grupprocesser och localsamhällets reaktioner» i Ingrid Sahlin och Malin Åkerström, red., Det lokala våldet – om rädsla, rasism och social kontroll, Stockholm: Liber, 35s.

Bjørgo, Tore

«Xenophobic Violence and Ethnic Conflict at the Local Level: Lessons from the Scandinavian Experience», Ruud Koopmans and Paul Statham, eds., Challenging Immigration and Ethnic Relations Politics. Comparative European Perspectives, Oxford: Oxford University Press, s. 368–385.

Clay, Edward and Olav Stokke

«The Changing Role of Food Aid and Finance for Food», Clay, Edward and Olav Stokke, eds., Food Aid and Human Security, London: Frank Cass, EADI Book Series 24, s. 13–54.

Clay, Edward and Olav Stokke

«Food and Human Security: Retrospective and an Agenda for Change», Clay, Edward and Olav Stokke, eds. Food Aid and Human Security, London: Frank Cass, EADI Book Series 24, s. 363–387.

- Clay, Edward and Olav Stokke**
«Introduction», Clay, Edward and Olav Stokke, eds., *Food Aid and Human Security*, London: Frank Cass, EADI Book Series 24, s. 1–12.
- Eriksen, Tore Linné**
«An Ambiguous Champion: Some Concluding Remarks», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 373–399.
- Eriksen, Tore Linné and Anita Kristensen Krokan**
«Fuelling the Apartheid War Machine: A Case Study of Shipowners, Sanctions and Solidarity Movements», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 193–210.
- Eriksen, Tore Linné**
«The Origins of a Special Relationship: Norway and Southern Africa 1960–1975», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 9–87.
- Græger, Nina**
«Human Rights and Multi-functional Peace Operations», Patman, Robert G., ed., *Universal Human Rights?* Basingstoke: Macmillan Press and New York: St. Martin's Press, s. 175–190.
- Lodgaard, Sverre**
«Conflict Prevention in Sub-Saharan Africa. Desirable Assistance by the International Community», Conference Proceedings, Tokyo: The Ministry of Foreign Affairs & The Institute of International Policy Studies, s. 185–196.
- Lodgaard, Sverre**
«Nuclear Weapons Proliferation. Taking Stock after the Testing in South Asia», Blakkaby, Frank and Tom Milne, eds., *A Nuclear-Weapon-Free World: Steps Along the Way*, London: Palgrave, s. 181–202.
- Lodgaard, Sverre**
«The Process of Nuclear Disarmament», Goldblatt, Jozef, ed., *Nuclear Disarmament Obstacles to Banishing the Bomb*, London: I.B. Tauris & Co., s. 17–28.
- Neumann, Iver B.**
«Den disaggregerte stats utenrikspolitikk og partisystem» i Björnsson, Anders och Peter Luthersson, red., *Efter partistaten – uppsatser om politiska kulturer igår, idag och imorgon*, Stockholm: Hjalmarson & Högberg, s. 191–208.
- Neumann, Iver B.**
«Forgetting the Central Europe of the 1980s», Lord, Christopher, ed., *Central Europe: Core or Periphery?*, Copenhagen: Copenhagen Business School Press, s. 207–218.
- Neumann, Iver B.**
«State to Region: How to Save Formal Nordic Cooperation», Östhol, Anders et al., eds., *NEBI Yearbook 2000*, Berlin, Springer.
- Nustad, Knut and Ole Jacob Sending**
«The Instrumentalization of Development Knowledge», Stone, Diane, ed., *Banking on Knowledge: The Genesis of the Global Development Network*, London: Routledge, s. 44–62.
- Østbye, Eva Helene**
«The Namibian Liberation Struggle: Direct Norwegian Support to SWAPO», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 88–130.
- Østbye, Eva Helene**
«Pioneering Local Activism: The Namibia Association of Norway», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 353–372.
- Østbye, Eva Helene**
«The South African Liberation Struggle: Official Norwegian Support», Eriksen, Tore Linné, ed., *Norway and National Liberation in Southern Africa*, Uppsala: Nordiska Afrikainstitutet, s. 131–176.
- Notater, utredningsarbeider o.l.**
- Andvig, Jens Chr.**
Family-controlled Child Labor in Sub-Saharan Africa – A Survey of Research, NUPI-notat nr. 612, Oslo: NUPI, 80 s.
- Andvig, Jens Chr.**
An Essay on Child Labor in Sub-Saharan Africa – A Bargaining Approach, NUPI-notat nr. 613, Oslo: NUPI, 57 s.
- Bjørge, Tore**
A Local Community Approach to Xenophobic Violence and

Racist Youth Groups, Policy paper, Vienna: EU Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, 25.

Bjørge, Tore

Promoting Disengagement from Racist Groups: Project Exit, Policy paper, Vienna: EU Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, 45.

Blakkisrud, Helge, Jakub M. Godzimirski, Svein Melby og Martin Sæter

EUs utvidelse – Konsekvenser for norsk utenrikspolitikk, Aktuelle utenrikspolitiske spørsmål, nr. 3, Oslo: Utenriksdepartementet, 51s.

Blakkisrud, Helge og Birgitte Kjos Fonn, red., Jakub M. Godzimirski, Brynjulf Risnes, Louis Skyner medforf.

Presidentvalget i Russland. Politisk makt, pengemakt, mediemakt, Oslo: NUPI, 34s.

Blakkisrud, Helge and Tomasz Wacko

Report from the Observation of the Presidential Elections in the Republic of Georgia 9 April 2000, Oslo: Den norske Helsingforskomité, 16s.

Eriksen, Stein Sundstøl

Planning, Participation and Forest Administration: popular influence and bureaucratic power in Tanzania's forestry sector, NIBR working paper, nr. 1/2000, Oslo: NIBR, 39 s.

Fonn, Birgitte Kjos, red., Geir E. Fossum, Anila Nauni, Kari Osland, Bjørn Inge Ruset, medforf.

Kampen om fremtiden: Serbia, Montenegro, Kosovo, Bosnia og Albania, Oslo: NUPI, 67 s.

Godzimirski, Jakub M.

Russian National Security Concepts 1997–2000. A Comparative Study, Security Policy Library series 8/2000, Oslo: The Norwegian Atlantic Committee, 20s. <http://www.atlanterhavskomiteen.no/publikasjoner/sp/2000/8-2000.htm>

Grünfeld, Leo Andreas

Foreign Ownership, R&D and Technology Sourcing, NUPI-notat nr. 606, Oslo: NUPI, 39 s.

Grünfeld, Leo Andreas and Lars C. Svindal

Patterns of Trade and Foreign Direct Investments in Africa. A simple test of the new trade theory with multinationals, NUPI-notat nr. 607, Oslo: NUPI, 28 s.

Harstad, Bård

Forhandlingsmetodikk i WTO. Teoretiske resonnementer, NUPI-notat nr. 610, Oslo: NUPI, 27s.

Harstad, Bård

Integration and Regionalisation – a political economic analysis, NUPI-notat nr. 609, Oslo: NUPI, 19s.

Holm, Tor Tanke and Kari M. Osland

Regional Civilian Police Training in Southeast Europe. Commissioned by the Stability Pact, Working Table III (Security). Oslo: NUPI, 45s.

Isachsen, Arne Jon

Euroen og de nordiske velferdsstater, CME Working Paper, 6/00 Sandvika: BI, 95 s.

Melby, Svein

USAs militærmakt i endring, NUPI-notat nr. 603, Oslo: NUPI, 64s.

Melchior, Arne

Globalisation and industrial location: The impact of trade policy when geography matters, NUPI-notat nr. 608, Oslo: NUPI, 21 s.

Neumann, Iver B., Knut Mustad og Helene Sjørven

Sektoranalyse for forskning innenfor UD's sektor for utenrikspolitikk og utenriksøkonomi, revidert utgave, Oslo: Norges forskningsråd, Kultur og Samfunn, 81s.

Mustad, Knut

Questions of Legitimacy in Post-Conflict Peace Building and Arms Control, Occasional papers series, nr. 3, Geneva: Geneva Centre for Security Policy. Arms Control and Disarmament Cluster 1999–2000, 12s.

Rieker, Pernille

Security, integration and identity change, NUPI-notat nr. 611, Oslo: NUPI, 37s.

Telle, Kjetil

Patent på velferd. En teoretisk analyse av velferdsvirkninger i lys av avtalen om åndsrettigheter (TRIPS) i Verdens Handelsorganisasjon (WTO), NUPI-notat nr. 605, Oslo: NUPI, 68s.

Ulriksen, Ståle

Nordisk forsvarspolitikk ved veiskillet. Arbeidsnotat for Det forsvarspolitiske utvalg (FPU), januar, Oslo: NUPI.

Øverland, Indra and Ivan Gololobov

Us Russians vs. We Russians: Patriotic Discourse and Electoral Support in Krasnodar Kray, NUPI-notat nr. 604, Oslo: NUPI, 24s.

Øverland, Indra, ed.

Republic of Ukraine: Presidential Elections 1999, Nordem Observation Report, Working paper nr. 6-2000, Oslo: NORDEM, 35s.

Hovedfagsoppgaver**Battistin, Mandy**

A New Look at the Brain Drain: A Blessing in Disguise? Oslo: Institutt for sosialøkonomi, 39s.

Baumann, Marte Cecilie

Beretning om begrunnelser. En studie av normative orienteringer til grunn for norsk engasjement på Balkan, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 97s.

Flæte, Jan

Selvforståelse og rolleforventning under ulike regimer: en studie av den russiske intelligentsiaen før og under kommunismens fall sett i lys av Zygmunt Baumans og Pierre Bordieus kultursosiologi, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 140s.

Haaland, Hege

Bulwark, Bridge or Periphery? Polish Discourse on Poland and Europe, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 138s.

Osland, Kari Margrethe

Genocide. A process-theoretical approach applied on the cases of Bosnia/ Hercegovina and Rwanda, Bergen: Institutt for sammenliknende politikk.

Myklatun, Cecilie

Regional mobilisering i Den russiske føderasjon: Basjkortostan og Sverdlovsk, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 134s.

Solhjell, Bård Vegar

Bound on Our Hands and Feet? – Global Finance and Domestic Fiscal Policy, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 126s.

Sæverud, Ingrid

Oppgjør med menneskerettighetsbrudd og demokratisolidering. Chile 11. mars 1990–september 2000, Oslo: Institutt for statsvitenskap, 127s.

Telle, Kjetil

Patent på velferd. En teoretisk analyse av velferdsvirkninger i lys av avtalen om åndsrettigheter (TRIPs) i Verdens Handelsorganisasjon(WTO), Oslo: Institutt for sosialøkonomi.

Vik, Jostein

The Wealth of Industries: Explaining Trade Policy Formation in European Fish Markets, Trondheim: Institutt for sosiologi og statsvitenskap, 121s.

Kortere formidlingsarbeider**Bertinussen, Gudrun**

«Kvinnelige industriarbeidere i Gaza: – Vi takker Gud for arbeid og god helse», Appell, Norsk Folkehjelp, nr. 1, s. 34–36.

Blakkisrud, Helge

Anmeldelse av Evan Mawdsley & Stephen White: «The Soviet Elite from Lenin to Gorbachev. The Central Committee and its Members, 1917–1991», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 3, s. 475–478.

Blakkisrud, Helge

«Miljø i fare», leder, Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 1, s. 2.

Blakkisrud, Helge

«En uforutsigbar historie», leder, Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 2, s. 2.

Blakkisrud, Helge

«Sivilt samfunn i Russland», leder, Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 3, s. 2.

Blakkisrud, Helge

«Når naboen blir en fremmed», leder, Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 4, s. 2.

Blakkisrud, Helge og Jakub M. Godzimirski

«Valg i skyggen av Tsjetsjenia», Hvor hender det?, nr. 26–27, 4s.

Eriksen, Stein Sundstøl

«Trygger NATO freden?», Agora, nr. 1, s. 6–7.

Fonn, Birgitte Kjos

«Hvor fører den tredje veien?»,
Hvor hender det?, nr. 10, 4s.

Fossum, Geir Espen

Anmeldelse av Joseph P. Lorenz: «Peace, Power, and the United Nations – A Security System for the Twenty-first Century», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 1, s. 149–153.

Godzimirski, Jakub M.

Anmeldelse av Jørn Holm-Hansen: «Polish Policies in the Eastern Borderlands. Ethnic Institutionalisation and Transborder Co-operation with Belarus and Lithuania», Internasjonal Politikk, vol. 58, nr. 2, s. 313–318.

Godzimirski, Jakub M.

Anmeldelse av Pertti Joenniemi and Jan Prawitz, eds.: «Kalinograd. The European Amber Region», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 2, s. 82–84.

Godzimirski, Jakub M.

«Polen på vei inn i EU»,
Europamagasinet, nr. 3, s. 16–17.

Godzimirski, Jakub M.

«Velkommen til Internett: Best på øst i vest», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 4, s. 73–74.

Godzimirski, Jakub M.

«Velkommen til Internett: Miljø og Nord-Russland», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 1, s. 79–80.

Godzimirski, Jakub M.

«Velkommen til Internett: Sivilt samfunn på Internett, eller mange bekker små...», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 3, s. 55–56.

Godzimirski, Jakub M.

«Velkommen til Internett: Å finne frem i informasjonsjungen», Nordisk Østforum, vol. 14, nr. 2, s. 71–72.

Græger, Nina

«Ny giv i europeisk forsvarspolitik – utfordringer for Norge», Befalsbladet, vol. 106, nr. 2, s. 28–29.

Holm, Tor T. og Kari M. Osland

«Kosovo – ett år etter krigen»,
Hvor hender det?, nr. 3, 4s.

Klevberg, Håvard

«Norsk sikkerhetspolitikk i endring», Hvor hender det?, nr. 24–25, 4s.

Melby, Svein

«Valgthriller i USA?» Hvor hender det?, nr. 7, 4s.

Melby, Svein

«USA – Presidentvalget og utenrikspolitikken», Fokus Europa, nr. 5, s. 11–12.

Neumann, Iver B.

Anmeldelse av Erika Svedberg: «The Other Recreated» (avhandling), Statsvetenskapligt Tidskrift, vol. 103, nr. 4, s. 451–457.

Neumann, Iver B.

Anmeldelse av Marianne Winter Jørgensen & Louise Phillips: «Diskurs-analyse som teori og metode» og Jacob Torfing: «New Theories of Discourse», Dansk sociologi, vol. 11, nr. 2, s. 115–116.

Neumann, Iver B.

«Diplomacy: Research resources» [in Norway], Diplomatic Studies Programme Newsletter, nr. 6, Duluth: s. 9–12.

Neumann, Iver B.

«Skjønnåndenes encyclopedi». Anmeldelse av Dag Østerberg: «Det moderne. Et essay om Vestens kultur, 1740–2000», Arr – Idéhistorisk tidskrift, vol. 12, nr. 1, s. 83–85.

Nustad, Knut og Ole Jacob**Sending**

«Kunnskap og Samfunnskritikk», kronikk, Forskerforum, vol. 32, nr. 5.

Semb, Anne Julie

«Humanitære intervensjoner – en god ide?», Apollon, vol. 10, nr. 2, s. 39–41.

Semb, Anne Julie

«Menneskerettigheter og investeringer», Hvor hender det?, nr. 28, 4s.

Sending, Ole Jacob

«Internasjonale avtaler – utilstrekkelige, men viktige», Hvor hender det? nr. 6, 4s.

Skogan, John Kristen

«Atomnedrustning på hell?»,
Hvor hender det?, nr. 20–21, 4s.

Skogan, John Kristen

«NATO: Nye medlemmer i det blå?», Mikroskopet, Kjeller: Forsvarets forskningsinstitutt, nr. 4, s. 4–6.

Stokke, Olav

«Forum for Development Studies», NFU-Nytt, 1:2000, s. 4–7.

Stokke, Olav

«Introduction», Forum for Development Studies, vol. 27, nr. 1, s. 3–6.

Stokke, Olav

«Introduction», Forum for Development Studies, vol. 27, nr. 2, s. 201–202.

Stokke, Olav og Arve Ofstad

«Seminar nummer 1: Notater fra diskusjonene» i Osland, Kari M. red., Sørpolitikken plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv, Oslo: NUPI, s. 41–46.

Stokke, Olav og Arve Ofstad

«Seminar nummer 2: Notater fra diskusjonene» i Osland, Kari M., red., Sørpolitikken plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv, Oslo: NUPI, s. 79–85.

Stokke, Olav og Arve Ofstad

«Seminar nummer 3: Notater fra diskusjonene» i Osland, Kari M., red., Sørpolitikken plass i et utenrikspolitisk helhetsperspektiv, Oslo: NUPI, s. 95–106.

Tryggestad, Torunn L. og Kirsti Svenning

«Norge og FNs tryggingråd», Hvor hender det?, nr. 4, 4s.

Ulriksen, Ståle

«Militærmakt i ubalanse», Hvor hender det?, nr. 1, 4s.

Windheim, Ivar

«Globalisering og kultur. Fra mur til web», Hvor hender det?, nr. 16–17, 4s.

Windheim, Ivar

«Konflikter – en oversikt», Hvor hender det?, nr. 11, 4s.

Øverland, Indra

«Kaukasus: Hver mann sitt fjell», Tredje verden magasin X, vol. 9, nr. 3, s. 32–33.

Internettpublikasjoner**Fossum, Geir Espen**

Artikkel til NUPI og FN-sambandets informasjonsside om FNs sikkerhetsråd: «Politikk som lov eller lov som politikk? Utfordringer for FNs sikkerhetsråd». <http://www.fn-sambandet.no/nupi/sikkerhetsrad>

Lodgaard, Sverre

Artikkel til NUPI og FN-sambandets informasjonsside om FNs sikkerhetsråd: «Norsk politikk i Sikkerhetsrådet». <http://www.fn-sambandet.no/nupi/sikkerhetsrad>

Melchior, Arne

«Handelspolitikken etter Seattle: Hjemmelekser for Norge», notater til innlegg på WTO-seminar 8. mars 2000. <http://www.nupi.no/Oecon/Oecon-set.html>

Nustad, Knut

Questions of legitimacy in post-conflict peace building and arms control. Geneva Centre for Security Studies (GCSS). <http://www.gcsp.ch/e/index/htm>

Nustad, Knut

On the framework of the World Development Report. <http://www.crop.org/cropweb.htm>

Thune, Henrik

«10 ny-klassikere i studiet av internasjonal politikk», <http://www.kunnskapsnett.no/samfunnshuset/>, fra desember 2000.

Tryggestad, Torunn

Artikkel til NUPI og FN-sambandets informasjonsside om FNs sikkerhetsråd: «Norge i Tryggingrådet. Kva vil vi der?» <http://www.fn-sambandet.no/nupi/sikkerhetsrad>

Artikkelserier på NUPIs hjemmeside:

Amerik@brev www.nupi.no Svein Melby

- Nr. 1: President Clinton ønsker å prioritere utenrikspolitikken
- Nr. 2: Slitasjeproblemer i det amerikanske forsvaret
- Nr. 3: Nominasjonsvalgene starter
- Nr. 4: Mye på spill i New Hampshire
- Nr. 5: Kollapser Bush?
- Nr. 6: McCains oppkomst (og fall?)
- Nr. 7: Bush igjen på offensiven
- Nr. 8: Ny debatt om Kina-politikken
- Nr. 9: Super Tuesday
- Nr. 10: Bush versus Gore
- Nr. 11: Visepresidentkandidater
- Nr. 12: USA og skytevåpen
- Nr. 13: Militær revolusjon – politiske konsekvenser
- Nr. 14: Hegemon uten svakheter
- Nr. 15: USA vil bygge nasjonalt rakettforsvar
- Nr. 16: Atmosfære av gjensidig mistillit
- Nr. 17: Et konsensusavhengig politisk system
- Nr. 18: Media og amerikansk politikk
- Nr. 19: Bush har tatt ledelsen

- Nr. 20: Vippestatene avgjør valget
- Nr. 21: Kampbildet klarer
- Nr. 22: Gore – nå som populist
- Nr. 23: Statsviterne har talt: Gore vinner
- Nr. 24: Valgsystemet – kort repetisjonsøvelse
- Nr. 25: I skyggen av presidentvalget
- Nr. 26: Demografi og politikk
- Nr. 27: Avgjørende debatter
- Nr. 28: Ukerapport fra den amerikanske valgkampen (1)
- Nr. 29: Ukerapport fra den amerikanske valgkampen (2)
- Nr. 30: Ukerapport fra den amerikanske valgkampen (3)
- Nr. 31: Ukerapport fra den amerikanske valgkampen (4)
- Nr. 32: Ukerapport fra den amerikanske valgkampen (5)
- Nr. 33: Historisk presidentvalg
- Nr. 34: Seier etter Chicago-metoden
- Nr. 35: Reform er nødvendig
- Nr. 36: Mens vi venter på høyesterett
- Nr. 37: Enden er nær?
- Nr. 38: Bush og utenrikspolitikken

Russland i dag www.nupi.no [diverse forfattere]:

- Nr. 1: Marginal byråkrat blir mektig president
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 2: Paragrafrytterne fra Petersburg
Louis Skyner
- Nr. 3: Kameleonen Vladimir Putin
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 4: Mediemaktens marionetter
Louis Skyner
- Nr. 5: I skyggen av Tsjetsjenia
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 6: Hvordan velges Russlands president?
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 7: Russland får ny president
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 8: Storm i et vannglass
Brynjulf Risnes
- Nr. 9: Etter valgene kommer... valgene?
Helge Blakkisrud
- Nr. 10: Den russiske intelligentsia – veiviser eller anakronisme?
Jan Flæte
- Nr. 11: Russlands nye makt-konstellasjoner
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 12: No Land Market without a Land Code
Louis Skyner

- Nr. 13: Russland mot Sovjetunionen – Kampen fortsetter
Brynjulf Risnes
- Nr. 14: Putins nye «øyne og ører» i regionene
Cecilie Myklatun
- Nr. 15: Tragedien Kursk
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 16: Militærreform i Russland
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 17: Det rike Russland?
Jakub M. Godzimirski
- Nr. 18: Det nye russiske Statsrådet
Jakub M. Godzimirski og Geir Flikke
- Nr. 19: Unionen av høyrepartier – forsøk på samarbeid
Geir Flikke
- Nr. 20: Russisk demokrati i fare?
Brynjulf Risnes
- Nr. 21: Små folk i et stort land
Indra Øverland
- Nr. 5: Israel ut av Libanon
Kari Karamé
- Nr. 6: Forsvarets kjøp av fregatter og jagerfly
Ståle Ulriksen
- Nr. 7: Zimbabwes valg
Ingrid Kvammen Ekker
- Nr. 8: Noreg i Tryggingrådet. Kva vil vi der?
Torunn L. Tryggestad
- Nr. 9: Norsk sjef i KFOR
Bjørn Inge Ruset
- Nr. 10: Det ulmer i Serbia
Birgitte Kjos Fonn
- Nr. 11: Kjønnsperspektiv på fred og konflikt
Gudrun Bertinussen
- Nr. 12: Frustrasjon i Gaza
Gudrun Bertinussen
- Nr. 13: Norsk plass i Sikkerhetsrådet: en utfordring for norske medier.
Kirsti Svenning
- Nr. 14: Sikkerhetssektoren bør prioriteres
Sverre Lodgaard

FOKUS fra FN-programmet

www.nupi.no

[diverse forfattere]:

- Nr. 1: Ett eller to Kina – en unipolar eller multipolar verden?
Ståle Ulriksen
- Nr. 2: Retten til vann og land i Finnmark
Anne Julie Semb
- Nr. 3: Utvikling, fattigdom og politikk
Knut G. Nustad
- Nr. 4: Sanksjonstiåret. Økonomiske sanksjoners politiske og moralske impotens?
Henrik Thune

Konferanser og seminarer 2000

JANUAR

18.1 **Tretten måneder med euro**
Jan Fredrik Qvigstad, Professor II, Handelshøyskolen BI, tilknyttet Centre for Monetary Economics

21.1 **NUPI's Teory Seminar: The Maintenance of Social Cohesion/the Effects of Discourse**
Forsker Iver B. Neumann, NUPI

28.1 **Fredagsseminaret: WTO etter Seattle og Norges rolle**
Forsker Arne Melchior, NUPI

FEBRUAR

2.2 **Elektronisk handel, globalisering og regulering**
E-handelsrevolusjonen virkninger for norsk og internasjonal økonomi
Anders Hellebust, seniorrådgiver i Telenor FOU

E-handel – utfordringer for økonomisk politikk
Marianne Scheel, advokat i Andersen Legal Advokatfirma ANS

2.2 **Midtøsten-nettverket**

4.2 **Fredagsseminaret: Ny spenning i den amerikanske valgkampen**
Forsker Svein Melby, NUPI

4.2 **Negotiating New Europes: The Roles of the EU**
Professor Mike Smith, Loughborough University

11.2 **Fredagsseminaret: Atomvåpen: Inn på arenaen igjen?**
Forsker John Kristen Skogan, NUPI

18.2 **Fredagsseminaret: Unionsnivå versus det nasjonale plan i EU**
Dr.philos. Martin Sæter, NUPI

18.2 **Strukturendringer i det europeiske kapitalmarkedet**
Direktør Einar Forsbak, Sparebankforeningen og direktør Alf Hageler, Finansnæringens Hovedorganisasjon

24.2 **People of War**
Mr. Yves Daccord, Head of Communications, The International Committee of the Red Cross. *I samarbeid med Norges Røde Kors*

25.2 **NUPI's Teory Seminar: Security Community Theory: Whose Security? Whose Theory?**
Forsker Morten Bøås, SUM

MARS

3.3 **Why Europhobia and Europhilia? A Cultural Understanding of European Integration**
Dr. Mikael af Malmberg, Swedish Institute of International Affairs

6.3 **What Makes a Nation a Nation? Ukraine Past and Present**
Professor David Saunders, University of Newcastle and Tor Bukvoll, Senior Researcher at the Norwegian Defence Research Establishment

6.-7.3 **Rundebordskonferansen: European Security after the Helsinki Summit**
From Turkey: Ambassador Mr. Osman T. Korutürk, Ambassador Mr. Ömur Ohrun, Captain Mr. Ergun Mengi, Professor Ms. Gülnur Aybet
From Hungary: Ambassador Mr. Gábor Iklódy,

	<p>Director General Mr. Csaba Körösi, Deputy State Secretary Mr. Zoltán Martinusz, Professor Mr. László Valki <i>From Iceland:</i> Ambassador Mr. Kristinn F. Arnason, Ambassador Mr. Hjálmar W. Hannesson, Minister Counsellor Mr. Sturla Sigurjónsson <i>From the Czech Republic:</i> Ambassador Mr. Petr Kypr, Director Mr. Petr Mooz, Researcher Mr. Radek Khol, Mr. Tomáš Ulicný <i>From Poland:</i> Ambassador Mr. Stanislaw Jan Czartoryski, Mr. Andrzej Jaroszynski, Mr. Ratajczak, Ms. Malgorzata Kosiura <i>From Norway:</i> Mr. Jørgen Willy Bronebakk, Ministry of Foreign Affairs, Mr. Fridtjof Søgaard, Ministry of Defence; Director Mr. Sverre Lodgaard, NUPI, Research associate Ms. Pernille Rieker, NUPI, Student intern Ms. Nina Borgen, NUPI</p>	<p>ling og Miljø i Seattle; forsker Arne Melchior, NUPI; professor Arne Jon Isachsen, BI/NUPI <i>I samarbeid med Utenriksdepartementet</i></p> <p>14.3 Seminarserien «Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies» Symbol and Citizen: Women's Participation in Militaries and War Professor Nira Yuval-Davis, University of Greenwich</p> <p>16.3 Presseseminar: Presidentvalget i Russland: Lov og rett eller pengemakt og media? Senter for Russlandsstudier, NUPI</p> <p>17.3 Fredagsseminaret: Irak: Ny FN-resolusjon og stormakts-rivalisering Forsker Henrik Thune, NUPI</p> <p>24.3 Fredagsseminaret: Presidentvalget i Russland Senter for Russlandsstudier</p> <p>29.3 In Quest for Peace Formula for the Balkans Former Prime Minister of Russia, Mr. Viktor Tsjernomyrdin</p> <p>31.3 Crisis Management: An Agenda for Research and Training Europe</p>	<p>Professor Bengt Sundelius, Uppsala University and National Defence College, Stockholm</p> <p>APRIL</p> <p>5-4 Norsk landbruk og WTO Norsk landbruk, multifunksjonalitet og WTO Professor Rolf J. Brunstad, Norges Handelshøyskole</p> <p>Den kommende forhandlingsrunden i WTO og mulig utfall Forsker Sjur S. Prestegard, Norsk Institutt for Landbruksøkonomisk Forskning (NILF)</p> <p>5-4 Midtøsten-nettverket</p> <p>6.4 Angola. Mot fred og demokrati? Inge Tvedten, seniorforsker, Chr. Michelsens Institutt</p> <p>7.4 NUPI's Theory Seminar: Informal Inversions: Developers and Community Leadership in Cato Crest Dr. Knut Nustad, NUPI</p>
<p>8.3</p>	<p>WTO – Det globale handelssystemet etter Seattle og Norges rolle Utenriksminister Knut Vollebæk, Ivar Nål-sund, Internasjonal avdeling LO; 1. nestleder Hans Huseby, Norges Bondelag; assisterende direktør Knut R. Sørli, NHO; Trond Sæbø, representant for FORUM for Utvik-</p>	<p>29.3 In Quest for Peace Formula for the Balkans Former Prime Minister of Russia, Mr. Viktor Tsjernomyrdin</p> <p>31.3 Crisis Management: An Agenda for Research and Training Europe</p>	<p>MAI</p> <p>3-5 WTO Enlargement: Challenges for the WTO and the Acceding Countries on the WTO Accession Negotiations Carola Bjørklund, Advisor at the Norwegian Ministry of Foreign Affairs</p>

- WTO, Russia and the Former Soviet Union**
Maxim Medvedkov, Head of the Center for Trade Policy and Law (CTPL), Moscow and Nicolas Temnikov, CTPL/Carleton University of Ottawa
WTO Accession and Challenges for the Transition Economies: The Case of Albania
Professor Roberto Garcia, the Norwegian Agricultural University (NLH)
- 4.5 **Seminarserien: «Gender Perspectives on Peace and Conflict Studies»:**
Women, Wars, the State and Human Rights in the 21st Century
Professor Jean Bethke Elshtain, University of Chicago
- 4.5 **NUPI's Theory Seminar: Thucydides, Feminism, IR**
Professor Jean Bethke Elshtain, University of Chicago
- 15.5 **Nordic-German Seminar, Berlin**
Main contribution from NUPI: «Non-Military Crisis Management and Conflict Prevention in Nordic and European Politics», Mr. Sverre Lodgaard, Director, NUPI
- 18.–21.5 **South Eastern Europe and the Stability Pact. New Means for Regional Analysis**
Main contribution from NUPI: Introduction by Ståle Ulriksen
Organised by International IDEA, Stockholm Assisted by NUPI, Oslo
- 19.5 **The External Relations of the European Union**
Professor Knud Erik Jørgensen, Aarhus University
- 25.5 **Internt lunsjseminar: Norges kampanje for plass i FNs sikkerhetsråd**
Spesialrådgiver Dag Wernø Holter, Utenriksdepartementet
- JUNI**
- 6.6 **Turkey on the Treshold of the 21st Century**
Prime Minister of Turkey, Mr. Bülent Ecevit
Arrangert på Nobelinstittuttet
- 16–18.6 **ACUNS 13. års-konferanse**
The Erosion of Traditional Paradigms: Transnationalism versus Sovereignty in the New Millennium
Charlotte Ku, ACUNS; Sverre Lodgaard, NUPI; Thorbjørn Jagland, NMFA; Inis L. Claude Jr., University of Virginia; Gro Harlem Brundtland, WHO; RBJ Walker, University of Victoria; Daudi Mwa-
- kawago, Tanzanian Ambassador to the UN; Ramesh Thakur, UNU; Stephen D. Krasner, Stanford University; Nira Yuval-Davis, University of Greenwich; Wilbard Shipepo Hellao, Namibian Embassy in Sweden; Eliana Cardoso, World Bank; Phil Williams, University of Pittsburg; Thomas Risse, European University Institute.
Arrangert på Holmenkollen Park Hotell Rica
- 20.6 **Russia in the New Millennium – Towards the Rule of Law or a Return to Violence**
Alexander Nikitin, Bellona; Jon Gauslaa, Bellona; Pavel Baev, PRIO; Brynjulf Risnes, NUPI
- AUGUST**
- 11.8 **Foredrag om Balkan for elever fra Krigsskolen**
Kari Osland
- 16.8 **Libanon etter Israels tilbaketrekking**
Forsker Kari Karamé, NUPI; ambassadør Vigeik Eide; Dr. Magnus Ranstorp, St. Andrews University
- 17.8 **Lanseringsseminar «Norge og FNs sikkerhetsråd»**
NUPI og FN-sambandet: felles nettside om Norges kandidatur til Sikkerhetsrådet, Statssekretær Raymond

Johansen, UD; ambassadør Ole Petter Kolby, New York; stortingsrepresentant Kristin Halvorsen, SV; Ambassadør Bjørn Skogmo, Genève; direktør Gunnar M. Sørbø, CMI; brigader Sverre Disen, FO

SEPTEMBER

- 1.9** **EUs Foreign Policy: How Important?**
Associate Professor Janne H. Matlary, University of Oslo
- 15.9** **NUPI's Theory Seminar: The Theory and Practice of Genocide**
Professor Michael Barnett, University of Wisconsin
- 21.9** **European Integration and the Welfare State**
Professor Torben M. Andersen, University of Aarhus/CEPR/EPRU/IZA
- 21.9** **ASEAN – Regional Cooperation and Security. A Thai Perspective**
Thailands utenriksminister Surin Pitsuwan
- 22.9** **Food Aid and Human Security – Is There a Need for Institutional Reform?**
Senior Research Associate Edward Clay, ODI; Associate Professor Wenche Barth Eide, University of Oslo; Director of Research Ruth Haug, NORAGRIC; A representative from the Royal Norwegian

Ministry of Foreign Affairs. Chaired by senior researcher Olav Stokke, NUPI

25.–26.9 Militærmaktseminaret 2000: Forsvaret ved et veiskille

Brigader Sverre Disen, FO/Sentralstaben; prof. Rolf Tamnes, IFS; forsker Iver B. Neumann, FD; kaptein Henning Frantzen, Krigsskolen; kommandørkaptein Tor Egil Walter, Forsvarets stabsskole; oberstløyntnant Bjørn Innset, Forsvarets stabsskole; forsker Ståle Ulriksen, NUPI; oberst Tom Henry Knutsen, Luftkrigsskolen og militærstipendiat Bjørn Inge Ruset, NUPI
Arrangert på Norges Røde Kors senter

- 27.9** **Algerian Crisis**
International Crisis Group (ICG) lanserte en nylig utgitt ICG-rapport om krisen i Algerie. Innledere: Kader Abderrahim, George Joffé, Luis Martinez. Ordstyrer: Marianne Heiberg

- 28–29.9 Introduksjonsseminar for nyansatte**
NUPIs nye internhåndbok på intranettet ble også presentert her for første gang. V/Grete Thingelstad og Birgitte Kjos Fonn

OKTOBER

- 5.10** **The Euro and the Dollar**
Paul DeGrauwe, Katholieke Universiteit Leuven /CEPR. Comment by Asbjørn Rødseth, University of Oslo
- 6.10** **NUPI's Theory Seminar: The State of Foreign Policy Analysis**
Professor Walter Carlsnaes, University of Uppsala
- 16.–17.10** **Rundebordskonferanse: Trilateral Seminar on European Security**
Med offisielle delegasjoner fra Spania, Romania og Norge
- 17.10** **The Continuing Search for Peace in the Middle East**
Dr. Yossi Beilin, Israeli Minister of Justice. Chaired by Dr. Marianne Heiberg, NUPI
- 18.10** **Globalisation and Inequality**
Presentation of the NUPI report *Globalisation and Inequality: World income distribution and living standards, 1960–1998*. UNCTAD's Report on the Least Developed Countries 2000 was also presented. State Secretary Sigrun Møgedal. Arne Melchior, Kjetil Telle and Henrik Wiig from NUPI. Professor Karl Ove Moene, University of Oslo. Senior Economist Charles Gore, UNCTAD

19.10 **Estonia as a Nordic Country**
The Estonian Minister of Foreign Affairs, Mr. Toomas Hendrik Ilves. Chaired by Sverre Lodgaard, Director, NUPI

20.10 **Too Much of a Good Thing?**
Conditionality and the Expansion of European Regional Organization. Professor Jeff Checkel, ARENA

23.10 **The UN Sanctions Decade: Humanitarian Gain or Civilian Pain?**
David Cortright, Kroc Institute; Stanlake Samkange, UNITA; Hans von Sponeck. Chaired by Mr. Sverre Lodgaard, Director, NUPI. Arranged at the Norwegian Red Cross Centre

23.10 **Rundebordskonferansen: Norge, Sikkerhetsrådet og sanksjonspolitikk**
Rolf Einar Fife, UD; Arne Tostensen, CMI; Øystein Gudim, Folkehjelpen. Henrik Thune, NUPI. *Arrangert på Norges Røde Kors senter*

26.10 **Kriser og krisehåndtering**
Finlands president Tarja Halonen. Ledet av Sverre Lodgaard, direktør, NUPI. *Arrangert på Nobelinstituttet*

NOVEMBER

3.11 **NUPI's Theory Seminar: The Network Metaphor and IR Theory**
Professor Patrick Jackson, American University

21.11 **Norge og frigjøringskampen i Det sørlige Afrika – et historisk perspektiv**
Boklansering av *Norway and National Liberation in Southern Africa*. Forsker Tor Sellström, NAI, Uppsala. Førsteamanuensis Tore Linné Eriksen, Høgskolen i Oslo. Ledet av forsker Olav Stokke, NUPI

24.11 **Prospects for the Rule of Law in Russia; The Implications for Foreign Investment**
Hosted by the Royal Institute of International Affairs and the Norwegian Institute of International Affairs at Chatham House, London. Professor William Butler, University of London; Senior Researcher Aleksandr Domrin, Institute of Legislation & Comparative Law, Moscow; Professor Bernard Rudden, University of Oxford; Researcher Brynjulf Risnes, NUPI; Researcher Louis Skynner, NUPI; Alena Ledeneva, London University; Barrister Joseph Middleton, OSCE; Professor Peter Solomon, University of

Toronto; Professor Bill Bowring, University of North London

24.11 **EU Enlargement Negotiations**
Senior Researcher Lykke Friis, DUPI

DESEMBER

1.12 **NUPI's Theory Seminar: Making Things hold together: The Role of Knowledge in International Policymaking**
Researcher Ole Jacob Sending, NUPI

NUPIs medarbeidere i 2000

Direktør

Lodgaard, Sverre
mag.art.(statsvit.)

Assisterende direktør

Ulriksen, Ståle
cand.polit. (sam.pol.)(1.9.)

Forskere – fast ansatt

Andvig, Jens Chr.
dr.philos. (sos.øk.)

Angell, Valter
cand.oecon. (80%)

Borchgrevink, Axel
dr. polit. (sos. antr.)(10.4.–),
leder av Seksjon for utviklings-
studier

Bjørgo, Tore
Doctor (samfunnsvitenskap,
Leiden)

Brundtland, Arne Olav
mag.art. (statsvit.)(pensjonist)

Eriksen, Stein I. Sundstøl
dr.polit. (statsvit.)(1.5.–)

Heiberg, Marianne
dr.philos./PhD (sos.antr. LSE).

Heradstveit, Daniel
dr.philos. (statsvit.)

Melchior, Arne
dr.polit. (sos.øk.), leder av Sek-
sjon for internasjonal økonomi

Melby, Svein
cand.polit. (statsvit.)

Sjaastad, Anders C.
mag.art. (statsvit.), leder av SIP I

Skogan, John K.
mag.art. (statsvit.)

Stokke, Olav
mag.art. (statsvit.)

Sæter, Martin
dr.philos. (statsvit.)(pensjonist)

Forskere – prosjektansatt

Blakkisrud, Helge
cand.polit. (statsvit.), leder av
Senter for Russlandsstudier

Eide, Espen Barth
cand.polit. (statsvit.)
(permisjon fra 19.3.)

Flikke, Geir
cand.philol. (russisk)
(permisjon til 2.10.)

Fossum, Geir Espen
cand.polit. (statsvit.)(1.8–
31.12.)

Godzimirski, Jakub M.
PhD (sos.antr.)

Karamé, Kari
mag.art. (etnologi)

Nauni, Anila
cand.polit. (sosiologi)(15.8–31.12.)

Osland, Kari
cand.polit. (statsvit.)

Risnes, Brynjulf
cand.jur. (80%)

Semb, Anne Julie
dr.polit. (statsvit.)(1.2.–)

Visser, Reidar
cand.polit. (sam.pol.)
Oxford (–1.7.)

Skorve, Johnny
cand.real. (geografi)

Skyner, Louis
MA (hist.)

Thune, Henrik
cand.polit. (statsvit.)

Tryggestad, Torunn L.
cand.polit. (statsvit.),leder av
SIP II fra 9.3.

Ulriksen, Ståle
cand.polit. (sam.pol.)(–1.9.)

Wiig, Henrik
cand.oecon.(–1.10)

Forskere i II-stilling

Carlsnaes, Walter
professor, Dep. of Government,
Uppsala Universitet (20%)

Fagerberg, Jan
DPhil (økonomi), Sussex (20%)
(–14.2.)

Isachsen, Arne Jon
PhD (økonomi), Stanford, pro-
fessor i internasjonal økonomi,
BI (20%).

Neumann, Iver B.
DPhil (statsvit.), Oxford (20%)

Nustad, Knut G.
PhD (Cambridge)(20%)

Gjesteforskere
Barandova, Tatjana
Juss (22.10.–27.12.)

Jargomskaja, Natalija
MA (statsvit.)(27.10.–27.12.)

Ovtsjinnikov, Boris
MA (statsvit.)(7.5.–7.7.)

Doktorgradsstipendiater
Grünfeld, Leo A.
MA, cand. polit. (sos.øk.)

Græger, Nina
cand.polit. (statsvit.)(permisjon
fra 4.5.)

Maurseth, Per Botolf
cand. oecon.

Medin, Hege
cand.polit. (samf.øk.)(7.8.–)

Mærli, Morten Bremer
cand. scient. (fysikk)(1.8.–), i
USA

Rieker, Pernille
cand.polit. (statsvit.)

Sending, Ole Jacob
MA (statsvit.)

Wiig, Henrik
cand.oecon.(01.10.–), i England

Militær-/politistipendiater
Buø, Jørn
oberstløytnant, påtroppende
militærattaché i Moskva
(–28.2.)

Holm, Tor Tanke
cand.mag., politistip., politiin-
spektør

Ruseth, Bjørn Inge
militærstip., Krigsskolen (1.2.–)

Vit.ass.
Telle, Kjetil
cand.mag.(sos.øk.)(–31.1.)

Shrivastava, Amit
Hist. (1.–31.7.)

Studentstipendiater
Baumann, Marte Cecilie
statsvit. (–30.6.)

Bertinussen, Gudrun
antropologi

Borgen, Nina
statsvit.(–30.11.)

Brandvoll, Jorunn A.
statsvit. (15.9.–)

Ekker, Ingrid Kvammen
statsvit.(–30.6.)

Flæté, Jan
statsvit. (–30.6.)

Furustøl, Heidi
sam.pol. (15.9.–)

Haaland, Hege
statsvit. (–14.8.)

Myklatun, Cecilie
statsvit. (–31.8.)

Nissen, Sven Kr.
statsvit. (15.11.–)

Tangen, Gisle
statsvit.(1.9.–)

Telle, Kjetil
sos.øk. (1.2.–31.3.)
Sæverud, Ingild
statsvit. (3.7.–31.12.)

Aarseth, Elisabeth
samf.øk (10.7.–)

Vrålstad, Bjørn
statsvit. (24.1.–30.9.)

Info. medarbeidere
Dahl-Gulliksen, Ole
Informasjonsmedarbeider,
layout og produksjon (90%)

Fonn, Birgitte Kjos
cand. polit. (sosiologi), MSc
(statsvitenskap),
informasjonssjef (17.1.–)

Gustavsson, Tore
cand. mag.,
bibliotekar

Harket, Hilde T.
cand. mag., informasjonsmed-
arbeider (1.6.–) (90 %)

Henriksen, Hazel
Bibliotekar (80%)

Hermansen, Dagfrid
bibl.leder (80%)

Høivik, Liv
informasjonsmedarbeider (50%)

Risvik, Jan
cand. mag.,
informasjonsmedarbeider

Sand, Vibeke L.
cand. mag.,
informasjonsmedarbeider (per-
misjon fra 1.6.)

Struksnes, Eilert
cand. mag.,
informasjonsmedarbeider
(60%)

Windheim, Ivar
cand. philol. (nordisk),
informasjonsmedarbeider

Administrasjonen
Andreassen, Jonny
økonomikonsulent

Ezebuio, Cynthia
resepsjonist(7.8.–)

Godard, Pål
førstekonsulent IKT (1.6.–)

Grung, Torill Egge
rådgiver

Harket, Hilde Totland
prosjektkoordinator SIP II
(–31.5.) (90 %)

Haakansson, Margareta
kantinearbeider

Høivik, Liv
prosjektsekretær SIP I (50%)

Isene, Anne-Beate
resepsjonist (–31.7.)

Olaisen, Elin
instituttsekretær

Rysstad, Tor Arne
IT- konsulent (–30.6.)

Skarsjø, Jack
IT- ansvarlig

Svenning, Kirsti
prosjektkoordinator SIP II
(14.8.–)

Thingelstad, Grete
administrasjonssjef

Tjølsen, Inger Berit
sekretær

Sivilarbeidere
Bjørnebye, Andreas
(30.5.–)

Nielsen, Anders
(8.3.–)

Øverland, Indra N.